

Práce starosty obce, rady, případně ostatních členů zastupitelstva při hrozící a trvající povodni

Markéta Glížová

Bakalářská práce
2014

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Markéta Glížová**
Osobní číslo: **L11124**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Práce starosty obce, rady, případně ostatních členů zastupitelstva při hrozící a trvající povodni**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracovat rešerše a studium odborné literatury
2. Vymežit základní pojmy dané problematiky
3. Analyzovat postupy orgánů konkrétní obce při vybrané krizové situaci – povodni
4. Navrhnout a doporučit využití v praxi

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] HORÁK,R.,KRČ,M.,ONDRUŠ,R.,DANIELOVÁ,L.,Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu.Praha:Linde Praha,2004.ISBN80-7201-471-4

[2] KONVIČKA, Miloslav a kolektiv.Město a povodeň.Brno:ERA,ovodeň.Brno:ERA,2002.ISBN:80-86517-38-1

[3] REKTOŘÍK, J.a kol.Krizový management ve veřejné správě:Teorie a praxe.Praha:Ekopress,2004.ISBN:8086119831

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Jaromír Maňásek**
Ústav ochrany obyvatelstva
Datum zadání bakalářské práce: **21. února 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **9. května 2014**

V Uherském Hradišti dne 21. února 2014

prof. PhDr. Ivo Barteček, CSc.
děkan

doc. PhDr. Ferdinand Mazal, CSc.
ředitel ústavu

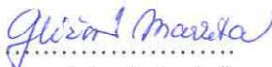
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne 15. 4. 2014

.....
podpis studenta/ky

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá kompetencí starosty, rady a dalších členů zastupitelstva při hrozící nebo trvající povodni. Teoretická část je zaměřena zejména na popis základních pojmů vztahujících se k povodním, na náplň činností orgánů města při krizové situaci, potažmo k povodním. V praktické části bakalářské práce byly zpracovány jednotlivé činnosti orgánů města Uherské Hradiště při povodních, které zasáhly Uherské Hradiště v květnu a v červnu 2010.

Klíčová slova:

Povodně, povodňový stupeň, bezpečnostní rada, povodňová komise, povodňový plán

ABSTRACT

The Bachelor thesis deals with the role of the mayor, municipal council and the other city board members during an impending or ongoing flood. Theoretical part is focused on the terminology on flood events. The activities of city authorities during the crisis situation or flood are examined. Practical part includes an overview of constituent activities of the city authorities of Uherské Hradiště during the flood in May and July 2010.

Keywords:

Floods, flood levels, security council, flood protection commission, flood protection plans.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I. TEORETICKÁ ČÁST	10
1 POVODNĚ V NAŠEM REGIONU	11
2 POVODEŇ	13
2.1 DRUHY POVODNÍ.....	13
2.2 STUPNĚ POVODŇOVÉ AKTIVITY	14
2.2.1 První stupeň (stav bdělosti).....	15
2.2.2 Druhý stupeň (stav pohotovosti)	15
2.2.3 Třetí stupeň (stav ohrožení).....	16
3 ORGÁNY OBCE	17
4 ČINNOST ORGÁNŮ OBCE PŘI PŘÍPRAVĚ NA KRIZOVÉ SITUACE, PŘI JEJICH ŘEŠENÍ A PŘI OCHRANĚ PŘED POVODNĚMI	19
4.1 ORGÁNY OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ A JEJICH PŘÍPRAVA NA ŘEŠENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ.....	19
4.1.1 Starosta	20
4.1.2 Obecní úřad	21
4.1.3 Zastupitelstvo města.....	21
4.2 ORGÁNY OBCE PŘI ŘEŠENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ PO VYHLÁŠENÍ KRIZOVÉHO STAVU	21
4.2.1 Starosta	21
4.2.2 Obecní úřad	22
4.2.3 Zastupitelstvo	23
4.3 OCHRANA PŘED POVODNĚMI	23
5 POVODŇOVÉ ORGÁNY	24
5.1 POVODŇOVÉ ORGÁNY OBCÍ ORP.....	26
6 POVODŇOVÝ PLÁN	27
7 OBECNÍ (MĚSTSKÁ) POLICIE	28
II PRAKTICKÁ ČÁST	29
8 UHERSKÉ HRADIŠTĚ A ŘEKA MORAVA	30
9 ÚLOHA STAROSTY MĚSTA, RADY, PŘÍPADNĚ OSTATNÍCH ČLENŮ ZASTUPITELSTVA	32
9.1 STAROSTA.....	32
9.2 RADA MĚSTA	34
9.3 ZASTUPITELSTVO.....	35
9.4 MĚSTSKÝ ÚŘAD ORP UHERSKÉ HRADIŠTĚ	35
9.5 MĚSTSKÁ POLICIE	37

10	BEZPEČNOSTNÍ RADA MĚSTA UHERSKÉ HRADIŠTĚ	38
11	POVODŇOVÁ KOMISE MĚSTA UHERSKÉ HRADIŠTĚ.....	40
12	POVODŇOVÁ KOMISE OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ UHERSKÉ HRADIŠTĚ	41
13	POVODŇOVÝ PLÁN.....	42
13.1	VĚCNÁ ČÁST	42
13.2	ORGANIZAČNÍ ČÁST	43
13.3	GRAFICKÁ ČÁST.....	43
14	POVODŇĚ 2010.....	44
14.1	POVODŇĚ 17. 5. 2010 – 20. 5. 2010	44
14.1.1	Dosažení stupňů povodňové aktivity	44
14.1.2	Činnost povodňových orgánů.....	45
14.1.3	Činnost krizového štábu	46
14.2	POVODŇĚ 2. 6. 2010 - 5. 6. 2010.....	47
14.2.1	Dosažení stupňů povodňové aktivity	48
14.2.2	Činnost povodňových orgánů.....	49
14.2.3	Činnost krizového štábu	50
14.3	POVODŇOVÉ ŠKODY.....	51
14.4	PŘIJATÁ OPATŘENÍ	51
14.5	VYHODNOCENÍ PŘIJATÝCH OPATŘENÍ	52
14.6	NÁVRHY A DOPORUČENÍ	55
	ZÁVĚR.....	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	61
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	62
	SEZNAM TABULEK	63

ÚVOD

Ve své bakalářské práci jsem se zabývala prací starosty obce, obecní rady, případně ostatních členů zastupitelstva při hrozící a trvající povodni. Toto téma jsem si zvolila proto, že mi jako občanovi města Uherského Hradiště není lhostejný osud města a jeho obyvatel při tak závažných událostech, jako jsou povodně. V současné době je to také nejčastější mimořádná událost, která se nějakým způsobem dotkla každého občana Uherského Hradiště. Cílem mé práce bylo zpracovat přehled základních pojmů týkajících se povodní a vytvořit reálný obraz činnosti orgánů obce během této krizové situace.

V teoretické části práce jsem se zabývala historií povodní v regionu, definicí pojmů týkajících se vzniku a průběhu povodní a obecnými postupy orgánů při řešení a předcházení krizové situace. Pracovala jsem formou rešerše na základě dostupných zdrojů informací, především legislativních dokumentů, ale také odborných publikací zaměřených na danou tematiku a internetových zdrojů. V praktické části jsem analyzovala konkrétní postupy a opatření přijatá orgány města Uherského Hradiště při povodni, která jej zasáhla v roce 2010 a vycházela jsem při tom z poznatků, zpracovaných v teoretické části.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POVODNĚ V NAŠEM REGIONU

Naše republika byla v posledních letech zasažena ničujícími povodněmi a to několikrát. Jednalo se o povodně z důvodu enormních srážek v krátkém časovém úseku. V poslední době nejsou výjimkou ani opakované letní přívalové deště, které bleskově zasáhnou malé území a jak se rychle objeví, tak i rychle skončí. U těchto přívalových dešťů nelze dopředu předpovědět, které území a v jaké intenzitě zasáhnou. Především bychom si měli všichni uvědomit, že vzniku povodně se nedá zabránit, lze pouze zmírnit její dopad na životy a majetek obyvatel.

Vodní živel se člověk pokoušel zkrotit od nepaměti. Záplavová území byla pokryta lužními lesy a močály, do nichž se povodně přirozeně rozlévaly. Při osídlování krajiny lidé nahradili tyto plochy za pole, budovali obydlení, města. Regulace toků zvýšila účinnost povodní. Povodňová vlna je sevřena v umělém kanálu zregulované řeky, nejčastěji mezi dvě protipovodňové hráze, což omezuje pozvolný rozliv do původní široké povodňové nivy. Voda při zvýšeném průtoku doslova proběhne korytem toku, aniž by jí stály v cestě nějaké přirozené překážky (zákruty řeky). Následným přelitím nebo protržením hrází mohou být ohroženy životy lidí nebo způsobeny škody na majetku.

K typickým krajinným prvkům patřily v minulosti suché nádrže tzv. poldry. Na základě dlouholetých zkušeností o průběhu a periodicitě povodní byly budovány v níže položených územích. Cílem těchto nádrží bylo pozdržení povodňové vlny a zrovnomnění odtoku velkých vod. Tyto poldry byly porušeny nebo zcela zrušeny v období kolektivizace, obdobně jako meze. V současné době dochází k opětovnému zřizování nebo rekonstrukci těchto nádrží. V rámci kolektivizace v 50. letech minulého století docházelo ke spojování malých políček do jednoho velkého celku, a tím zrušení mezí, rozorávání trvalých travních porostů a likvidace rozptýlené zeleně, které alespoň částečně pohltily nadměrné srážky. Ale i v současné době pěstování hospodářských plodin, jako je kukuřice a řepka, zvyšuje erozi půdy, projevující se při krátkých intenzivních srážkách výraznými škodami na majetku.

Povodeň z července 1997, která zasáhla oblast Moravy, měla rychlý průběh a šokovala celou Českou republiku. Na horních tocích povodí Moravy a Bečvy, hlavně v oblasti Jeseníků a Moravskoslezských Beskyd, byly zaznamenány v období od 4. července do 8. července 1997 extrémní úhrny srážek. Hladina vod dosahovala extrémní úrovně, plošný rozsah a hloubka rozlivů přesáhly dosavadní známé hodnoty. Tato povodeň s obrovským množstvím splavenin se svými parametry vymkla možností měření a monitorování. Při této povodni zahynulo 49 osob, povodní bylo postiženo 538 měst a vesnic, zničeno bylo 2 152 domů a celková škoda dosáhla 63 miliard korun. Zaplaveno bylo 100 000 ha zemědělské půdy i se sklizní, došlo k poškození nebo zničení zdrojů pitné vody a byla částečně nebo zcela zničena dopravní infrastruktura. Symbolem této tragédie se stala obec Troubky u Přerova, kde zahynulo 9 lidí a bylo poškozeno více než 300 domů. [1]

Tato zkušenost poukázala na to, že v České republice byla dlouhodobě opomíjena prevence protipovodňových opatření. Proto je nutno klást velký důraz na prosazování a provádění těchto opatření, na pravidelnou a řádnou údržbu vodních toků a vodních děl a na připravenost všech záchranných složek. Opatření přijatá vládou tuto situaci zlepšila. Když náš region postihly další významné povodně v roce 2006 a v roce 2010, jejich průběh neměl tak katastrofický scénář jako v roce 1997. Svou pozitivní roli sehrála jak větší připravenost všech záchranných složek, tak i skutečnost, že vodní díla byla po roce 1997 v lepším stavu než před povodněmi v roce 1997.

2 POVODEŇ

Definici „povodně“ specifikuje § 64 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (dále jen „zákon o vodách“) a to následovně: *„Povodněmi se pro účely tohoto zákona rozumí přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod.“*

Povodeň začíná vyhlášením druhého nebo třetího stupně povodňové aktivity a končí odvoláním třetího stupně povodňové aktivity, pokud není v době odvolání třetího stupně vyhlášení druhý stupeň povodňové aktivity. V tomto případě povodeň končí odvoláním druhého stupně povodňové aktivity. [2]

2.1 Druhy povodní

Přirozená povodeň může být vyvolána přírodními jevy, kterými jsou především tání, dešťové srážky, zmrzlá půda, nepropustný povrch nebo nasáklá půda. Naproti tomu zvláštní povodeň může být způsobena jinými než přírodními jevy, a to především poruchou vodního díla, které může vést až k jeho havárii protržením, nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle. [2] Z hlediska meteorologických příčin se mohou v České republice objevit přirozené povodně vznikající v důsledku krátkých intenzivních srážek (např. průtrže mračen). Jejich výskyt bývá zaznamenán především v letních měsících. V lokálním měřítku mají často katastrofální následky, protože při náhlém plošném odtoku srážkové vody na malé ploše způsobují tzv. bleskové povodně. Dále mohou území naší republiky zasáhnout vydatné trvalé srážky, které se mohou vyskytnout na větší ploše a trvají řádově desítky hodin. Pro vznik povodní je rozhodující množství srážek a stupeň nasycení povodí. Dalším obvyklým typem povodní, vznikající na základě meteorologických příčin, jsou povodně způsobené táním sněhové pokrývky, přičemž závisí na množství a vodní hodnotě sněhové pokrývky, ledových jevech na řekách, na stavu půdy a rychlosti oteplení. Povodeň může způsobit také náhlé nahromaděné ledu, dřeva nebo podobného materiálu v korytě vodního toku, kde tvoří překážku v odtoku. Povodňová vlna při povodni postupuje korytem řeky a její tvar se neustále mění v závislosti na okolnostech. Na soutoku s přítokem se vzdouvá a při průtoku

v korytě řeky se zplošťuje. Povodňová vlna je charakterizována tvarem, objemem a kulminačním průtokem. [3]

Pro území, které patří do oblasti s významnými povodňovými riziky, jsou zpracovávány a neustále aktualizovány mapy povodňového nebezpečí, mapy povodňových rizik a plány pro zvládnutí povodňových rizik. V mapách povodňového nebezpečí jsou vymezena území, u kterých hrozí potenciální zaplavení podle různých povodňových scénářů při využití stanovených záplavových území. V mapách povodňových rizik jsou vyznačeny potenciální nepříznivé následky povodní dle těchto scénářů. Součástí plánování v oblasti vod je tvorba plánů pro zvládnutí povodňových rizik. Zabývají se všemi hledisky zvládnutí povodňových rizik a koncentrují se na prevenci, ochranu a připravenost, včetně povodňových předpovědí a systémů včasného varování při zohlednění charakteristiky daného povodí. Tyto plány berou v potaz rozsah a průběh povodní, retenční schopnosti záplavových území, územní plánování, ochranu přírody a mohou obsahovat také kontrolované zaplavení určitých oblastí v případě povodně a zlepšení schopnosti půdy zadržovat vodu. [2]

2.2 Stupně povodňové aktivity

Zákon o vodách specifikuje stupně povodňové aktivity jako: „*Míra povodňového nebezpečí vázaná na směrodatné limity, jimiž jsou zpravidla vodní stavy nebo průtoky v hlásných profilech na vodních tocích, popřípadě na mezní nebo kritické hodnoty jiného jevu uvedené v příslušném povodňovém plánu.*“ Informace o vyhlášených stupních povodňové aktivity občan získá ze sdělovacích hromadných prostředků (rozhlas, televize, z internetových stránek), od správců vodních toků, nebo od orgánů samosprávy nebo orgánů státní správy.

Hlásným profilem na vodních tocích se rozumí místo stanovené na vodním toku, které slouží ke sledování průběhu povodně. Profily, které zřizuje a provozuje stát prostřednictvím Českého hydrometeorologického ústavu (dále ČHMÚ) nebo správců povodí s vodoměrnými stanicemi na významných vodních tocích, jsou základní hlásné profily – kategorie A. Informace získané z těchto hlásných profilů jsou důležité pro řízení opatření k ochraně před povodněmi na národní nebo regionální úrovni. Doplnkové hlásné profily – kategorie B jsou zřizovány krajskými úřady a provozované místně příslušnými obcemi, bez kterých se neobejde řízení opatření k ochraně před povodněmi na regionální (krajské) úrovni. Doplňují

profily kategorie A tak, aby byla relativně rovnoměrně pokryta říční síť vodních toků. Dále mohou být zřízeny a provozovány obcí nebo vlastníky ohrožených nemovitostí pro své potřeby účelové profily. Jedná se o pomocné hlásné profily – kategorie C. [4]

Jednotlivé stupně povodňové aktivity vyhláší orgány státní správy v případě dosažení předem stanovených směrodatných limitů, nebo při dosažení předem určených mezních či kritických hodnot jiných jevů. Povodňové orgány mohou vyhlásit stupně povodňové aktivity i z jiných důvodů, jakými jsou doporučení správce vodohospodářsky významných vodních toků, nebo na základě informace předpovědní povodňové služby.

Údaje směrodatných limitů vodních stavů, na jejichž základě jsou vyhlášovány jednotlivé stupně povodňové aktivity, jsou obsaženy v povodňových plánech a jsou závazné pro povodňové plány nižších stupňů.

2.2.1 První stupeň (stav bdělosti)

Je vyhlášen při nebezpečí přirozené povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí. Dále tento stupeň povodňové aktivity nastává po vydání výstražné informace předpovědní povodňové služby, na vodních dílech po dosažení mezních hodnoty sledovaných jevů (např. denní úhrn srážek, hladina vody v nádrži, vznik ledových nápěchů a zácp, chod ledu, apod.) a skutečností z hlediska bezpečnosti díla nebo při zjištění mimořádných okolností, jež by mohly vést ke vzniku zvláštní povodně. Při vyhlášení tohoto stupně je aktivována a zahájena činnost hlásné a hlídkové služby na vodních tocích. [2]

2.2.2 Druhý stupeň (stav pohotovosti)

Tento povodňový stupeň se vyhláší, pokud nebezpečí přirozené povodně přerůstá v povodeň, ale nedochází k větším rozlivům a škodám mimo koryto vodního toku. Dále bývá vyhlášen při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti. Při dosažení tohoto stupně povodňové aktivity zahajují svou činnost povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, dále se uvádí

do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce a provádějí se opatření ke zmírnění průběhu povodně v souladu s povodňovým plánem. [2]

2.2.3 Třetí stupeň (stav ohrožení)

Je vyhlášen při bezprostředním nebezpečí nebo vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území. Dále se aktivuje při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti a zároveň se zahájí nouzových opatření. Na vodním díle se může jednat o mimořádné vypouštění nebo neřízený odtok z vodního díla, vyvolávající umělou povodňovou vlnu nebo hrozba havárie díla, která je doprovázena nebezpečím vzniku průlomové vlny. Dle vypracovaných povodňových plánů a dle potřeby se provádějí zabezpečovací práce, záchranné práce nebo evakuace obyvatelstva. [2]

3 ORGÁNY OBCE

Vznik obce jako samosprávné jednotky lze datovat do roku 1848, kdy byla v rámci reforem zákonem zrušena stávající panství a vrchnostenské zřízení a nejnižší jednotkou správy se staly obce. Po druhé světové válce obce ztratily faktickou právní subjektivitu na základě zřízení národních výborů, které plnily funkci klíčového orgánu veřejné moci. [5] Právní subjektivita obcí byla obnovena na základě v té době platného zákona České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení). V rámci tohoto zákona byla rozlišena samostatná a přenesená působnost obcí. Povinnosti a práva v té době existujících místních a městských národních výborů přešly ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona na obce, kde měly tyto národní výbory sídlo. Obec byla definována jako územní celek. [5] Významnou změnu přinesl nový zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění (dále jen „zákon o obcích“), který obec definuje jako: „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*“ Ve smyslu tohoto zákona je obcí označována nejen obec jako taková, ale i město, městys a statutární město. Jejich specifika jsou upravena v jednotlivých ustanoveních výše uvedeného zákona o obcích. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce a dalšími orgány, kterými jsou:

- rada obce
- starosta obce
- obecní úřad

Nejvyšším orgánem, který volí přímo občané dané obce, je zastupitelstvo obce. Zastupitelstvo ze svých členů volí starostu a radu obce. Zastupitelé jsou veřejnými činiteli a musí hájit zájmy obce a jejich občanů. Povinností zastupitelů je aktivní účast na jednání zastupitelstva, přičemž tyto zasedání zastupitelstva svolává a řídí starosta a schází se dle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce. Jednání zastupitelstva jsou zásadně veřejná a občané obce mají právo se vyjadřovat k projednávaným věcem. Kritériem pro počet členů zastupitelstva je velikost obce, a to konkrétně počet obyvatel (tab. 1). [6]

Tab. 1. Počet členů zastupitelstva obce v závislosti na počtu obyvatel [6]

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Dalším orgánem obce je rada obce, která je výkonným orgánem v samostatné působnosti. Tuto radu obce tvoří starosta, místostarosta a další radní, kteří jsou voleni zastupitelstvem obce a jejich počet musí být lichý, nejméně 5 a nejvíce 11 členů. Rada obce plní úkoly, jimiž ji pověřilo zastupitelstvo obce, a jemu se také zodpovídá. Naopak rada obce zase připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Rada obce se schází dle potřeby a její schůze jsou vždy neveřejné. [6]

Představitelem obce je starosta, který zastupuje obec navenek. Do funkce je volen zastupitelstvem obce z řad svých členů. Starosta či místostarosta musí být občanem České republiky a z výkonu své funkce je odpovědný zastupitelstvu. Právní úkony, které podléhají schválení kolektivním orgánům (zastupitelstvo obce nebo rada obce), může starosta vykonávat jen po předchozím schválení příslušným orgánem. [6]

Obecní úřad zajišťuje především výkon rozhodnutí jiných orgánů obce a provádí výkon přenesené státní správy. V čele obecního úřadu stojí starosta, dále obecní úřad tvoří místostarosta, tajemník obecního úřadu a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. [7]

Veškeré práva a povinnosti jednotlivých orgánů obce upravuje podrobněji zákon o obcích.

4 ČINNOST ORGÁNŮ OBCE PŘI PŘÍPRAVĚ NA KRIZOVÉ SITUACE, PŘI JEJICH ŘEŠENÍ A PŘI OCHRANĚ PŘED POVODNĚMI

Krizová situace je definována jako mimořádná událost, narušení kritické infrastruktury, nebo jiné nebezpečí, při kterém je vyhlášen jeden ze tří krizových stavů – stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu. Povodeň je jednou z mimořádných událostí, které jsou v naší republice nejčastější. Zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) v platném znění (dále jen „krizový zákon“) se vymezuje mimo jiné působnost a pravomoc územních samosprávných celků v rámci připravenosti obce na krizové situace, dále při řešení krizových situací a při ochraně před povodněmi. [8]

V současné době je v zájmu každé obce mít zpracovanou dokumentaci - plán k řešení krizových situací a také technického zajištění krizového řízení. Mělo by být samozřejmostí každým rokem provádět odbornou přípravu v oblasti krizového řízení a havarijního plánování, při které je zajištěna odborná pomoc v rámci zpracování havarijní dokumentace obce. Takto zpracovaná dokumentace by umožnila orgánům obce řešit na své úrovni mimo jiné také vzniklé krizové situace. Ale skutečnost je bohužel jiná. Především obce nad 500 obyvatel nemají zpracovaný krizový plán a dle jejich slov jej nepotřebují. Důvodem je také to, že si tyto obce neumějí představit, co by měl takový obecní krizový plán vůbec obsahovat, a že úplně vystačí s krajským krizovým plánem. Na základě krizového zákona, mají obce určené Hasičským záchranným systémem kraje uloženu povinnost rozpracovat vybrané úkoly krizového plánu kraje. To se týká obcí s rozšířenou působností. [8]

4.1 Orgány obce s rozšířenou působností a jejich příprava na řešení krizových situací

Povinnost zabezpečit připravenost správního obvodu obce na krizové situace a na jejich řešení náleží dle krizového zákona starostovi obce, přičemž ostatní orgány obce se také podílejí na této přípravě. [8]

4.1.1 Starosta

Starosta obce s rozšířenou působností (dále ORP) reguluje a monitoruje přípravná opatření, které provádí územní správní úřady s působností ve správním obvodu obce ORP, orgány obce, právnické a fyzické osoby. Protože se jedná o specifické činnosti, které jsou náročné na odborné posuzování situací a včasné rozhodování o dalším postupu, zřizuje a řídí starosta z tohoto důvodu pro území správního obvodu ORP bezpečnostní radu, jejíž jednání se uskutečňují několikrát do roka. Tato bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností je poradním orgánem pro přípravu na krizové situace. Předsedou této rady je starosta obce, který jmenuje další členy. Těmito členy jsou starosta obce, místostarosta obce, tajemník obecního úřadu, zástupci složek integrovaného záchranného systému (dále IZS) a zaměstnanci obecního úřadu. Může mít maximálně 8 členů.

Dále je v kompetenci starosty organizovat přípravu správního obvodu obce s rozšířenou působností na krizové situace a po projednání krizového plánu obce s rozšířenou působností v bezpečnostní radě obce, schválení tohoto krizového plánu. Starosta také vyžaduje údaje, které hasičský záchranný sbor kraje shromažďuje a eviduje, např. údaje o kapacitách zdravotnických, ubytovacích a stravovacích zařízení, údaje o počtech zaměstnanců ve výrobních provozech a počtech osob bydlících v místech předpokládané evakuace, údaje o množství vody ve vodních nádržích a další údaje, které jsou vymezeny v krizovém zákonu. Tyto informace jsou podkladem pro další rozhodování v rámci krizových situací, jako je evakuace, zásobování pitnou vodou atd.[8]

Starosta obce dále zakládá a řídí krizový štáb obce s rozšířenou působností, který je současně i krizovým štábem pro území správního obvodu obce. Pokud bude zřízen krizový štáb obce, starosta při jeho zřízení postupuje přiměřeně podle nařízení vlády č. 462/200 Sb., Nařízení vlády k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 krizového zákona, konkrétně dle ustanovení § 12 a § 13, vztahující se k obsahu činnosti a složení krizového štábu. Členové krizového štábu obce jsou tvořeny členy příslušné bezpečnostní rady a členy stálé pracovní skupiny krizového štábu. [9] Starosta plní úkoly na základě požadavků hejtmána a orgánů krizového řízení při přípravě na krizové situace a v neposlední řadě odpovídá za údržbu a provoz informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra České republiky. [8]

4.1.2 Obecní úřad

Obecní úřad obce s rozšířenou působností jako další orgán obce, má za účelem zajištění připravenosti obce na řešení krizových situací ve své kompetenci organizaci přípravy obce na krizové situace, poskytování součinnosti hasičskému záchrannému sboru kraje při zpracování krizového plánu kraje a při zpracování krizového plánu obce s rozšířenou působností. V neposlední řadě, vede rejstřík možných zdrojů rizik a v rámci prevence nařizuje odstraňování nedostatků, které by mohly vést ke vzniku krizové situace, nebo se podílí na zajištění veřejného pořádku. [10]

4.1.3 Zastupitelstvo města

Členové zastupitelstva, pokud není zřízena rada obce, mohou vydávat v přenesené působnosti nařízení obce vztahující se k přípravě na řešení krizové situace. [10] Mezi další kompetence zastupitelstva patří schvalování rozpočtu města, který mimo jiné zahrnuje objem finančních prostředků, vyčleněných k zajištění přípravy na krizové situace ve správním obvodu. Členové obecního zastupitelstva jsou jmenováni do povodňového orgánu – povodňové komise, který je zřizován na ochranu před povodněmi, a z řad členů zastupitelstva jsou voleni další členové do výkonného orgánu obce - do rady města. Při zasedání zastupitelstva mohou být projednávány také záležitosti, které projednává krizový štáb.

4.2 Orgány obce při řešení krizových situací po vyhlášení krizového stavu

Při vyhlášení krizového stavu jsou orgány obce povinny stanovit, organizovat a provádět krizové opatření v podmínkách obce. Náklady spojené s prováděním krizových opatření uhrazuje obec z obecního rozpočtu. Při řešení krizových situací se použijí přiměřeně ustanovení o prováděných záchranných a likvidačních prací dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, v platném znění (dále jen „zákon o IZS“). [11]

4.2.1 Starosta

Starosta plní úkoly stanovené hejtmanem kraje a orgány krizového řízení při řešení krizové situace, zabezpečuje vykonávání krizových opatření v podmínkách správního obvodu ORP. Na základě těchto skutečností řídí a kontroluje činnosti zabezpečující řešení krizových situací

a dále činnosti vedoucí ke zmírnění jejich následků prováděná územními správními úřady s působností ve správním obvodu ORP, orgány obcí, právníckými osobami a fyzickými osobami ve správním obvodu obce. Za stavu nebezpečí může starosta obce ORP uložit právnícké nebo podnikající fyzické osobě povinnost zajištění dodávky svých výrobků, prací nebo služeb v přiměřeném množství. Ve skladovacích prostorách těchto osob může být uložen materiál určený pro překonání stavu nebezpečí a odstranění jeho následků a v neposlední řadě může starosta obce nařídit přemístit dopravní a mechanizační prostředky na určené místo. [12]

Na základě jeho pokynu k aktivaci začíná pracovat kompetentní orgán s profesionální úrovní. Tímto orgánem je krizový štáb, který zahájí svou činnost v případě, že je vyhlášen krizový stav nebo stav nebezpečí pro celé území státu nebo pro jeho část patřící do působnosti orgánu krizového řízení, dále pokud je k tomu vyzván Ministerstvem vnitra České republiky při ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací. Vyrozumění členů krizového štábu a dalších kompetentních osob provádí příslušené operační a informační středisko integrovaného záchranného systému. Zasedání krizového štábu starosta svolává operativně dle potřeby a projednává různé možnosti řešení krizové situace nebo navrhuje krizová opatření. Složení krizového štábu upravuje podrobněji nařízení vlády č. 462/2000 Sb. Členy krizového štábu obce jsou členové příslušené bezpečnostní rady a členové stálé pracovní skupiny krizového štábu (tajemník krizového štábu, pracovníci obecního úřadu, zástupci složek integrovaného záchranného systému a experti dle řešené mimořádné události nebo krizové situace). [13] Starosta může ve výjimečných případech, mezi které patří také krizové situace, svolat zasedání zastupitelstva v mimořádném termínu.

4.2.2 Obecní úřad

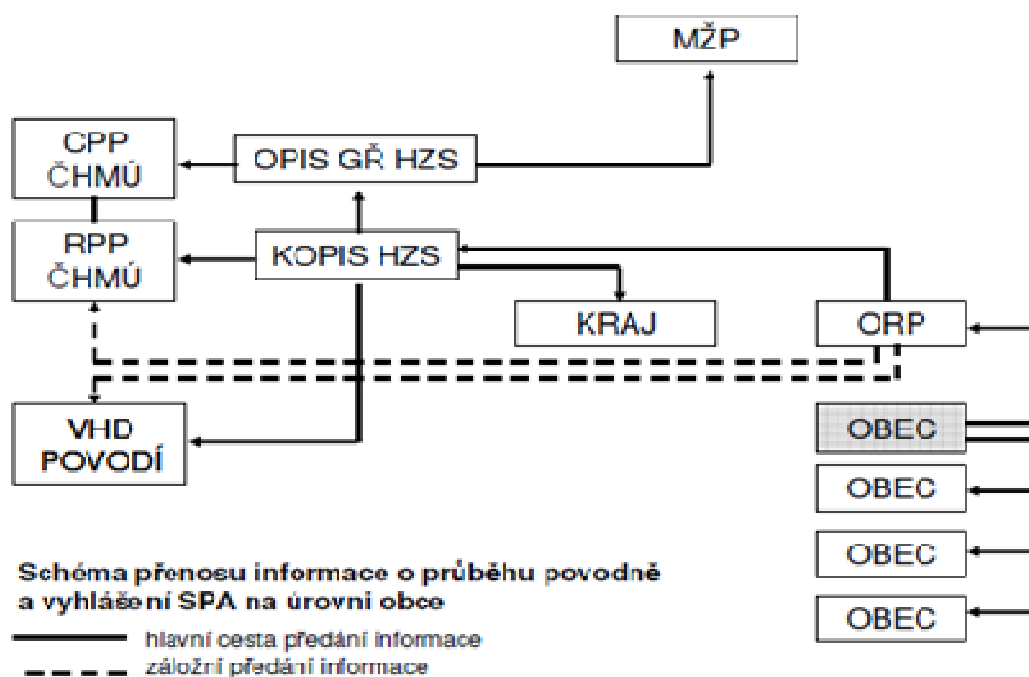
Obecní úřad obce za krizové situace plní úkoly stanovené krizovým plánem obce, vede evidenci údajů o počtu a totožnosti osob, které za stavu nebezpečí přechodně změnily pobyt, a tyto údaje předává hasičskému záchrannému sboru kraje a také se podílí na zajištění veřejného pořádku. [8]

4.2.3 Zastupitelstvo

V rámci řešení krizových situací, konkrétně situací na postižených místech, kde jsou prováděny záchranné a likvidační práce, pověřuje zastupitelstvo radu obce schvalováním dalšího financování těchto prvotních a nezbytných nákladů z vlastních zdrojů. Mezi další pravomoci patří dále odhlasování vyhlášení veřejné sbírky, přičemž výtěžek této sbírky bude použit na pomoc postiženým, jak individuálně tak plošně. [6]

4.3 Ochrana před povodněmi

Ze zákona o vodách, ochranou před povodněmi „se rozumí činnosti a opatření k předcházení a zvládnutí povodňového rizika v ohroženém území“. Zabezpečuje se systematickou prevencí a operativními opatřeními k předcházení a zamezení ohrožení zdraví, životů a majetku občanů, společnosti a životního prostředí při povodních zvyšováním retenční schopnosti povodí a ovlivňováním průběhu povodní. Povodeň začíná při vyhlášení druhého nebo třetího stupně povodňové aktivity a končí odvoláním třetího stupně povodňové aktivity (obr. 1). Tyto stupně vyhláší a odvolávají ve svém územním obvodu povodňové orgány. Povodňové orgány lze přiřadit k dalším orgánům obce, přičemž kromě starosty se na jejich činnostech aktivně podílí také zastupitelstvo. [2]

Obr. 1. Přenos informace o průběhu povodně a vyhlášení SPA na úrovni obce [24]

5 POVODŇOVÉ ORGÁNY

Povodňové orgány zajišťují řízení ochrany před povodněmi. Předmětem řízení ochrany před povodněmi je příprava na povodňové situace, řízení, organizace a kontrola všech kompetentních činností po dobu trvání povodně a v období, které následuje bezprostředně po povodni včetně řízení, organizace a kontroly činnosti ostatních účastníků ochrany před povodněmi. V praxi to znamená, že zpracovávají povodňový plán obce, provádějí povodňové prohlídky, které mají za výsledek zjištění, zda na vodních tocích, vodních dílech, v záplavových územích nejsou závady zvyšující nebezpečí povodně nebo její následky. Tyto orgány prověřují připravenost všech účastníků ochrany na základě povodňových plánů.

Povodňové orgány také vyhlášují a odvolávají ve svém územním obvodu druhý a třetí stupeň povodňové aktivity na základě dosažení nebo předpovědi dosažení směrodatného limitu hladin nebo průtoků dle povodňového plánu. Náplň činnosti povodňových orgánů upravuje zákon o vodách. V období mimo povodeň jsou rozhodnutí povodňových orgánů vydávána v souladu se správním řádem, nebo jinými opatřeními podle obecně závazných právních předpisů. Povodňovými orgány mimo povodeň jsou

- orgány samosprávy obcí, orgány městských částí hlavního města Prahy
- obecní úřady s rozšířenou působností, v Praze úřady městských částí určené Statutem hlavního města Prahy
- krajské úřady
- Ministerstvo životního prostředí, přičemž zabezpečení přípravy záchranných prací je v kompetenci Ministerstva vnitra

Dalšími účastníky povodňové ochrany, podílející se na ochraně před povodněmi je například pracoviště předpovědní povodňové služby ČHMÚ, správci vodních toků, správci povodí, vlastníci nebo správci vodních děl, vlastníci pozemků a staveb nacházející se v záplavovém území, složky Policie České republiky, Hasičské záchranné sbory a územní střediska záchranné služby. Jejich zapojení závisí na charakteru povodňové situace a místních podmínkách. Zástupci nejdůležitějších subjektů jsou členy příslušných povodňových komisí. Orgány státní správy a jiné orgány jsou povinny povodňovým orgánům pomáhat při zajišťování ochrany před povodněmi. Po dobu trvání povodně jsou povodňovými orgány

- povodňové komise obcí, nebo povodňové komise městských částí hlavního města Prahy

- povodňové komise obcí s rozšířenou působností a povodňové komise městských částí určené Statutem hlavního města Prahy
- povodňové komise krajů
- Ústřední povodňová komise

Mimořádné kompetence povodňových orgánů začínají po vyhlášení II. a III. stupně povodňové aktivity až po jejich odvolání.

V době povodně činí povodňové orgány opatření a vydávají operativní příkazy, sloužící k zabezpečení ochrany před povodněmi. V ojedinělých případech mohou přijímat opatření a vydávat příkazy nad rámec platných povodňových plánů. Podmínkou je, že musí být ihned informovány všechny dotčené osoby. Veškeré kroky a vydané příkazy se zapisují do povodňové knihy, do které mají možnost nahlédnout osoby vykonávající působnost místně příslušných povodňových orgánů. Dále musí být zabezpečen přístup do těchto povodňových knih dálkovým přístupem, např. přes internetové aplikace. Při povodni mají povodňové orgány nebo jiné osoby na jejich příkaz povolený vstup na cizí pozemky a do objektů, k provádění záchranných a zabezpečovacích prací, přičemž vlastníci těchto pozemků a objektů mají povinnost zajistit bezproblémový vstup tak, aby byly provedeny tyto práce bez problémů, dále poskytnout dopravní nebo mechanizační prostředky, pohonné hmoty, náradí a dle svých možností se zúčastnit těchto záchranných a zabezpečovacích prací. Dále informují sousední obce a povodňový orgán obce s rozšířenou působností o průběhu povodně, provádí evakuaci, dočasné ubytování a stravování občanů ze zasažených oblastí, zajišťují hygienickou a zdravotnickou péči, zabezpečují náhradní zásobování a dopravu. Pokud povodňový orgán nižšího stupně (např. povodňová komise obce) není schopen vlastními silami a prostředky zajistit ochranu, může požádat povodňový orgán vyššího stupně (např. povodňovou komisi obce s rozšířenou působností) o převzetí řízení ochrany před povodněmi. Pokud bude vyhlášen na určitém území krizový stav, tj. stav nebezpečí, nouzový stav, nebo stav ohrožení státu podle krizového zákona, přebírá na tomto území řízení ochrany před povodněmi příslušný orgán.

V případě, že byly vyhlášeny stupně povodňové aktivity, byly způsobeny povodňové škody, nebo byly prováděny zabezpečovací a záchranné práce při povodni, povodňové orgány obcí vypracovávají zprávu o povodni. V rámci této zprávy vyhodnocují povodně analýzou příčin a průběhu povodně, účinnosti provedených opatření a podněty na opatření na odstranění následků povodně. Tato zpráva musí být zpracována do 3 měsíců od konce povodně a tyto zprávy jsou předávány k využití vyššímu povodňovému orgánu.

Po skončení povodně zabezpečují povodňové orgány obcí prohlídky po povodni, vyčíslují povodňové škody, zjišťují rozsah povodňových škod a vyhodnocují provedená opatření. [2]

5.1 Povodňové orgány obcí ORP

K plnění úkolů při ochraně před povodněmi, pokud tato možnost v obci hrozí, může obecní rada zřídit povodňovou komisi. Pokud ji nezřídí, zabezpečuje tuto činnost obecní rada. Starosta obce je předsedou povodňové komise. Další členové komise jsou jmenováni z členů obecního zastupitelstva a z fyzických a právnických osob způsobilé k provádění opatření. Tento orgán je přímo podřízen povodňovému orgánu kraje. Výčet pravomoci těchto orgánů upravuje podrobněji zákon o vodách. [2]

6 POVODŇOVÝ PLÁN

Zákon o vodách vymezuje povodňové plány: „*Povodňovými plány se pro účely tohoto zákona rozumějí dokumenty, které obsahují způsob zajištění včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění odtokového režimu, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací; dále obsahují způsob zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů, zabezpečení hlásné a hlídkové služby a ochrany objektů, přípravy a organizace záchranných prací a zajištění povodní narušených základních funkcí v objektech a v území a stanovené směrodatné limity stupňů povodňové aktivity.*“

Povodňový plán se z hlediska jeho obsahu člení na:

1. Věcnou část zahrnující potřebné údaje pro zajištění ochrany před povodněmi daného objektu, obce, povodí nebo jiného územního celku a udává směrodatné limity pro vyhlášení jednotlivých stupňů povodňové aktivity.
2. Organizační část obsahující jmenné seznamy, adresy a způsoby spojení účastníků ochrany před povodněmi a jejich úkoly včetně organizace hlásné a hlídkové služby.
3. Grafickou část, která obsahuje obvykle mapy nebo plán se zakreslenými údaji, jako jsou záplavová území, evakuační trasy a místa soustředění nebo seznam hlásných profilů.

Povodňové plány územních celků zpracovávají zákonem dané orgány, přičemž Povodňový plán České republiky zpracovává Ministerstvo životního prostředí České republiky, povodňový plán správních obvodů krajů vypracovávají příslušné orgány krajů ve spolupráci se správci povodí, povodňový plán správních obvodů obcí s rozšířenou působností zpracovává obec s rozšířenou působností a povodňový plán obcí jsou vytvořeny orgány obcí, v jejichž územních obvodech může dojít k povodni. U těchto plánů se každý rok prověřuje jejich aktuálnost, zpravidla před obdobím jarního tání, přičemž výsledky se zaznamenávají.

Dále vypracovávají povodňové plány vlastníci staveb, které jsou ohroženy povodněmi a které se nachází v záplavovém území, a to buď pro svou potřebu, nebo pro součinnost s povodňovým orgánem obce. Zpracovatel těchto plánů je povinen po jakýchkoliv podstatných změnách tyto plány aktualizovat. [2]

7 OBECNÍ (MĚSTSKÁ) POLICIE

K orgánům obce lze také přiřadit obecní (městskou) policii. Činnost obecní policie upravuje zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění. Zřizovat a zrušovat obecní policii přísluší k pravomocem zastupitelstva formou vydané obecně závazné vyhlášky. Obecní policie je řízena starostou obce nebo jiných členem zastupitelstva obce na základě pověření zastupitelstva. Řízením obecní policie může zastupitelstvo obce pověřit také určeného strážníka. V rámci zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů v souladu se zákonem, se obecní policie podílí mimo jiné na ochraně a bezpečnosti osob a majetku, na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, dohlíží na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku, činí opatření k jeho obnovení a podílí se na prevenci kriminality. [14] Obecní policie je také jednou z ostatních složek integrovaného záchranného systému, která se podílí na přípravě na vznik mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. [11]

Strážníci obecní policie mohou na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy zabezpečovat plnění úkolů na území dalších obcí a měst, které samy obecní policii nemají zřízenou. Při vyhlášení jakéhokoli krizového stavu je starosta obce, na jejímž území je vyhlášen tento krizový stav, oprávněn uzavřít veřejnoprávní smlouvu se starostou jiné obce o poskytnutí strážníků. Starosta obce, kde je vyhlášen krizový stav, před použitím poskytnutých strážníků informuje hejtmana kraje a dále řídí činnost těchto poskytnutých strážníků. [14]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 UHERSKÉ HRADIŠTĚ A ŘEKA MORAVA

Pro vybudování nového královského města jakožto vodní pevnosti, byl vybrán ostrov s kaplí sv. Jiří. Poskytoval zřejmě nejlepší podmínky pro stavbu, neboť byl největší a měl nejvyšší převýšení nad hladinou řeky. Obyvatelé města museli od samého začátku svého pobytu v novém sídlišti hledat nejlepší způsob soužití s vodou. Kvůli bezpečnosti ji potřebovali co nejbliže a současně co nejvíce hlubokou okolo svého města, ale současně se museli chránit před nečekaným a rychlým vzednutím hladiny. Postupné vybudovávání opevnění se soustavou stavidel mohlo tuto ochranu zajistit. Řeky Morava a Olše svou erozivní a sedimentační činností působily na nejbližší okolí města. Ve své společné nivě měly mrtvá ramena, pravděpodobně vzájemně propojená. Zpomalený průtok a také záplavy navyšovaly ukládání sedimentů a zvyšovaly terén okolo města. V průběhu 19. století se budovaly nové mosty a upravovaly cesty do blízkého okolí Uherského Hradiště. Jen pro zajímavost bylo od tehdejší Josefské brány k odbočce do Mařatic 8 mostů a po bílovickou hranici mělo město na starosti dalších 37 mostů pro odvod vody.

Z důvodu ochrany majetku a úrody před zničením velkou vodou byly prováděny rozsáhlejší úpravy koryta. Rozsáhlé regulační úpravy začaly probíhat začátkem 20. století a pokračovaly s přestávkami až do 60. let 20. století. Tragické záplavy v Kunovicích způsobené řekou Olšavou v září 1910, při nichž zahynulo 6 osob, ukázaly již v té době hrubé nedostatky při předávání aktuálních informací, jejich dalším zpracování a využití při ochraně lidských životů a majetku před velkou vodou. Koryto řeky bylo dimenzováno na maximální průtok $750 \text{ m}^3/\text{s}$, přičemž se radikálně zkracovalo koryto řeky se všemi důsledky – zvětšil se spád, snížilo se dno, čímž se zrychlil odtok. Původní délka toku Moravy od vyústění Březnice do Moravy nad Jarošovem po soutok s Olšavou byla 15 km a nyní je necelých 9 km. Rozlehlé plochy pravidelně zaplavovaných luk s celoročně zamokřenými sníženinami mizely a měnily se v suché travní porosty.

V období po 2. světové válce povodně neměly katastrofické průběhy, čímž utvrdily obyvatele a odpovědná místa o tom, že regulovaný tok Moravy je s to pojmout a převést naším územím všechny velké vody. V roce 1954, 1962, 1981, 1984 nebo 1985 se hladina Moravy zvedla natolik, že svým rozlivem poškodila úrodu, nebo zaplavila pouze sklepní prostory ve městě. Až povodeň v roce 1997 překvapila a paralyzovala svou obrovskou silou nejenom obyvatele Uherského Hradiště a postižených měst, ale také celou širokou veřejnost (obr. 2). V Uherském Hradišti byly poškozeny všechny veřejné budovy, musela být evakuována

okresní nemocnice. Vzniklý odpad a trosky převýšil svou hmotností asi o 40 % tehdejší celoroční městskou produkci komunálního odpadu. Škody na městském a občanském majetku byly odhadnuty na půl miliardy korun. [15]

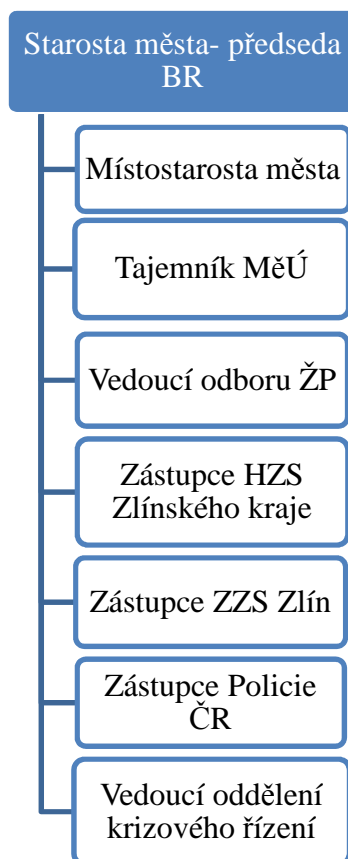
Obr. 2. Uherské Hradiště 1997

9 ÚLOHA STAROSTY MĚSTA, RADY, PŘÍPADNĚ OSTATNÍCH ČLENŮ ZASTUPITELSTVA

Při mimořádných událostech, mezi něž patří také povodně, hrají důležitou roli orgány krizového řízení. Těmito orgány jsou podle krizového zákona orgány města – starosta města, zastupitelstvo města, rada města, městský úřad, nebo ostatní orgány s územní působností jako jsou bezpečnostní rady a krizové štáby a povodňové komise.

9.1 Starosta

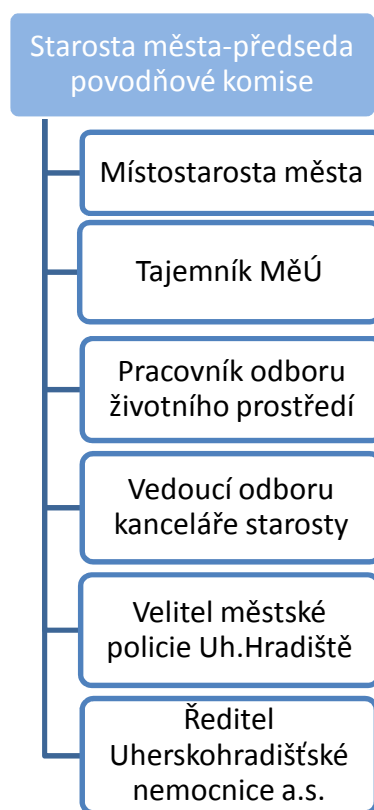
Starosta města Uherské Hradiště vykonává specifické úkoly v případě prevence nebo likvidace mimořádných událostí, mezi které lze zařadit také hrozící nebo trvající povodně. Je předsedou Bezpečnostní rady města Uherské Hradiště (obr. 3). V rámci svých kompetencí jmenuje ostatních 7 členů bezpečnostní rady. [22]

Obr. 3. Složení bezpečnostní rady města Uherské Hradiště [22]

Zřizuje krizový štáb města jakožto svůj pracovní orgán k řešení krizových situací. Členy jsou členové Bezpečnostní rady města Uherské Hradiště, členové stálé pracovní skupiny a odborných skupin (pracovníci městského úřadu, zástupci složek integrovaného záchranného systému a odborníci s ohledem na druh řešené mimořádné události nebo krizové situace). Je předsedou povodňové komise města a dosazuje další členy komise z členů městského zastupitelstva a z fyzických a právnických osob, jež jsou způsobilé k provádění opatření, nebo pomoci při ochraně před povodněmi. V komisi je celkem 7 členů (obr. 4). [22]

Obr. 4. Složení povodňové komise města Uherské Hradiště [22]

Starosta zastává funkci předsedy povodňové komise správního obvodu obce s rozšířenou působností Uherské Hradiště. Ze zaměstnanců obce s rozšířenou působností zařazených do městského úřadu a ze zástupců orgánů a právnických osob způsobilé k provádění opatření nebo pomoci při ochraně před povodněmi (Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje, Sdružení obcí pro rozvoj Bařova kanálu na řece Moravě, Lesy České republiky s. p., Povodí Moravy s. p., Slovácké vodovody a kanalizace a. s., starosta města

Kunovice a starosta města Staré Město) dosazuje dalších 12 členů. [16] Starosta se angažuje také v ostatních orgánech města Uherské Hradiště jako je Rada města Uherské Hradiště, Městský úřad Uherské Hradiště a je členem zastupitelstva, řídí zasedání zastupitelstva.

9.2 Rada města

Rada města, jakožto další orgán města je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a za svůj výkon odpovídá zastupitelstvu města. V rámci své činnosti zřizuje povodňovou komisi města Uherské Hradiště. Schvaluje Organizační řád Městského úřadu Uherské Hradiště, ve kterém upravuje pravomoci starosty v rámci organizace a řízení města. Na základě tohoto organizačního řádu starosta řídí městskou policii, může požadovat po Policii ČR v případě mimořádných událostí, jako jsou např. povodně, spolupráci na zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Pro jednotlivé činnosti městského úřadu zřizuje odbory a oddělení. Jedním z těchto odborů je i odbor kanceláře starosty, pod který spadá oddělení krizového řízení. Rada města také zřizuje komise např. komise architektury a regenerace Městské památkové zóny, finanční komise, komise pro nakládání s majetkem města, komise pro rozvoj města a strategické plánování, komise životního prostředí. Tyto komise se aktivně podílí na přípravě protipovodňových opatření. Komise pro rozvoj města a strategické plánování se zabývá otázkami strategického plánování a rozvoje města, projednáváním investičních záměrů města, které mohou souviset s opatřeními snižující riziko povodní ve správním obvodu.

Komise životního prostředí projednává investiční záměry města, posuzuje je z hlediska dopadu na životní prostředí, sleduje dodržování právních předpisů na úseku vodního hospodářství a plní příkazy a opatření povodňové komise. Finanční komise projednává návrh rozpočtu na příslušný kalendářní rok a plnění schváleného rozpočtu v průběhu roku. Mezi pravomoci rady obce ze zákona patří zabezpečení hospodaření obce podle schváleného rozpočtu a uzavírání smluv, protože pro řešení krizové situace je často nezbytné řešit také finanční a smluvní záležitosti. [17] Dále může rada města provést rozpočtové opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem města, což v praxi může znamenat např. přijetí dotace od Zlínského kraje na odstranění následků prvotních povodňových škod. V červenci 2010 rada města v návaznosti na povodně, které zasáhly město Uherské Hradiště, provedla rozpočtové opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem města, které znamenalo přijetí

dotace ve výši 1200 tis. Kč od Zlínského kraje na odstranění následků prvotních povodňových škod. [18]

9.3 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo města Uherské Hradiště má 27 členů. Náplň činnosti zastupitelstva vychází z Jednacího řádu Zastupitelstva města Uherské Hradiště. Zastupitelstvo na svých zasedáních, kterých se mohou zúčastnit občané města Uherské Hradiště, schvaluje investiční akce, které mohou souviset s protipovodňovými opatřeními. Zastupitelstvo rozhoduje o spolupráci města Uherské Hradiště s jinými obcemi. Tato spolupráce je důležitá pro provádění stavebních akcí týkající se úpravy koryt vodních toků, čištění koryt nebo budování protipovodňových opatření, která přesahují do katastrálního území jiné obce a musí být provedeny komplexně po celé délce toku.

Do kompetencí městského zastupitelstva patří také schvalování obecně závazných vyhlášek. Jednou z takových vyhlášek, která byla schválena, je obecně závazná vyhláška o městské policii. K pravomocím zastupitelstva patří také schvalování rozpočtu města. Rozpočet města má na straně příjmů transfery tj. dotace od ministerstev a státních fondů, které jsou smluvně ujednány. Může se jednat o transfery poskytnuté Ministerstvem životního prostředí České republiky na snižování rizika povodní, Ministerstvem zemědělství České republiky na podporu prevence před povodněmi. Takto získané peněžní prostředky jsou dále použity na základě schválení rozpočtu již na konkrétní účely. Jen pro zajímavost v roce 2010 byly příjmy na bezpečnost a veřejný pořádek ve výši cca 1 108,7 tis Kč, ale skutečné výdaje byly několikanásobně vyšší díky povodním, které postihly v květnu a v červnu 2010 město Uherské Hradiště (12 289,2 tis Kč). [28]

9.4 Městský úřad ORP Uherské Hradiště

V čele městského úřadu (dále MěÚ) stojí tajemník. Jak už bylo uvedeno výše, jsou radou města pro činnosti městského úřadu zřizovány jednotlivé odbory a oddělení, kterými mohou být např. odbor dopravy, odbor životního prostředí, odbor kanceláře starosty, odbor informatiky a komunikace, odbor architektury, plánování a rozvoje a další odbory upravené v Organizačním řádu Městského úřadu Uherské Hradiště.

Součástí odboru kanceláře starosty je oddělení krizového řízení. Plní povinnosti pracoviště krizového řízení podle krizového zákona (§ 19 odst. 1 a 2 krizového zákona). Pokud některá z krizových situací nastane, stará se toto oddělení o činnost krizového štábu, eviduje a dokumentuje veškerá opatření, včetně zajištění jejich financování, připravuje zázemí pro osoby podílející se na řešení krizových situací. V rámci přenesené působnosti se podílí na zajištění připravenosti správního obvodu obce s rozšířenou působností Uherské Hradiště v systému hospodářských opatření pro krizové stavy, jako je vyhlášení regulačních opatření, plnění úkolů uložené mu krajským úřadem k zajištění nezbytných dodávek. Spolupracuje také při přípravě podkladů pro rozhodnutí o poskytnutí státní pomoci při obnově území postiženého pohromou. V samostatné působnosti oddělení krizového řízení zabezpečuje komplexní agendu jednotek sborů dobrovolných hasičů zřízených městem Uherské Hradiště, souhrnnou agendu městského rozhlasu, varovného a vyzumívacího systému města. [16]

Do přípravy protipovodňových opatření se aktivně zapojuje odbor životního prostředí tím, že zpracovává a aktualizuje povodňový plán města a povodňový plán správního obvodu obce s rozšířenou působností. Dále spravuje vodohospodářská díla v majetku města, vodní toky a vodní nádrže, u nichž je město správcem a zabezpečuje jejich údržbu, která je velmi důležitá pro následnou ochranu před povodněmi. Odbor informatiky a komunikace rozvíjí a zajišťuje správné funkce a chod informačních systémů města a zajišťuje bezpečnost dat. Podání včasných a přesných informací může ve velké míře ovlivnit další průběh řešení nebo zmírnění následků krizových situací. Stavební odbor zase přijímá žádosti, koordinuje a vede společné územní a stavební řízení podle zákona. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavebního zákona), se speciálními stavebními úřady pro vodohospodářské stavby. Dále spolupracuje při přípravě dat geografického informačního systému, který je důležitý pro mapování vodních toků nebo povodňových rozlivů a následně slouží jako podklady krizových štábů pro analýzy a tvorby dalších protipovodňových opatření.

Organizační řád MěÚ Uherské Hradiště stanoví, že na pokyn zaměstnavatele jsou všichni zaměstnanci města Uherské Hradiště, zařazení do městského úřadu při vyhlášení krizového stavu povinni plnit úkoly vyplývající z krizového plánu. [21]

9.5 Městská policie

Městská policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. [14] Obecně závazná vyhláška města Uherské Hradiště O městské policii nabyła účinnosti dne 1. 1. 1992, což je také datem zřízení Městské policie v Uherském Hradišti, jakož i datem, kdy nabył účinnosti Zákon č. 553/91 Sb. o Obecní policii. Tím byla oficiálně zahájena činnost Městské policie v Uherském Hradišti. Městská policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce, dohlíží nad dodržováním pravidel občanského soužití a pravidel bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na území obce, upozorňuje právnické a fyzické osoby na zjištěné nedostatky a činí opatření k jejich nápravě, odhaluje přestupky a v rozsahu stanoveném zákonem ukládá a vybírá blokové pokuty. Od roku 2002 začalo budování Městského kamerového dohlížecího systému, přičemž kamery jsou umístěny nejenom v centru města, ale také na dalších místech. Na služebně městské policie je zřízeno monitorovací pracoviště těchto kamer. V současné době je instalováno 16 kamerových systémů. Monitorují nejenom vjezd či výjezd vozidel popř. jízdních kol a sledují podezřelé osoby, ale jsou nainstalovány také proto, aby znesnadnily podmínky pro páčání jednotlivých druhů trestné činnosti sledováním problematických lokalit. V rámci povodňových situací mohou být využity k monitorování ohrožených lokalit. [23]

Při hrozící povodni se městská policie podílí na podávání průběžných informací zasaženým osobám, pomáhá při evakuaci těchto osob a zajišťuje bezpečnost v ulicích např. při povodňové turistice, kdy lidé svým jednáním omezují činnost složek integrovaného záchranného systému, nebo přímo riskují svůj život vstupem do nebezpečných oblastí. Provádí pravidelné kontroly měřících míst, kde se sleduje výška hladiny vodního toku. V průběhu povodně se podílí na záchraně lidských životů a majetku, zajišťuje ochranu majetku např. před rabováním nebo před vandalismem. Všechny výše uvedené činnosti plní na pokyn starosty města, jakožto předsedy krizového štábu. V podstatě je na uvážení starosty, jaké úkoly městské policii v krizových situacích vydá. Musí být ale v intencích obecně závazné vyhlášky o městské policii.

10 BEZPEČNOSTNÍ RADA MĚSTA UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace je Bezpečnostní rada města Uherské Hradiště. Předsedou je starosta města, který jmenuje ostatní členy bezpečnostní rady. V souladu s jednacím řádem Bezpečnostní rady města Uherské Hradiště se uskutečňuje jednání nejméně dvakrát ročně. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., v planém znění, jako prováděcí předpis ke krizovému zákonu, udává počet a složení členů bezpečnostní rady a obsah činnosti rady.

Pracovní náplní Bezpečnostní rady města Uherské Hradiště (dále BR) je posuzování a projednávání:

- krizového plánu obce s rozšířenou působností
- výpisu z havarijního plánu Zlínského kraje
- vyhodnocení financování krizových opatření obcí s rozšířenou působností v předcházejícím roce a návrh financování krizových opatření na další kalendářní rok
- stavu připravenosti složek IZS
- zaměření a výsledků cvičení krizového štábu obce s rozšířenou působností, přičemž tyto cvičení jsou zaměřena na zdokonalení činnosti krizového štábu, jeho spolupráci se složkami IZS nebo Armády České republiky
- možných zdrojů rizik ve svém správním obvodu obce s rozšířenou působností
- opatření, které souvisí s minimálním rizikem vzniku mimořádné události nebo krizové situace a jejich případných následků
- závěrečných zpráv o vyhodnocení krizových situací, které vznikly ve správním obvodu obce s rozšířenou působností
- výsledků kontrol obce ve správním obvodu obce s rozšířenou působností uskutečněné v souladu s krizovým zákonem

V rámci projednávání dalších dokumentů a záležitostí souvisejících s připraveností správního obvodu obce s rozšířenou působností na krizové situace a jejich řešení projednává BR:

- plánování a realizaci projektů města zaměřených na modernizace varovacího a vyrozumívacího systému města
- v rámci celého správního obvodu obce s rozšířenou působností stav prostředků varování obyvatel

- protipovodňová opatření na vodních tocích a přehradách, které se nachází ve správním obvodu obce s rozšířenou působností
  - ochrana zdrojů pitné vody
  - eventuality humanitárních organizací při vzniku mimořádných událostí nebo krizových situací
  - údaje o jednotkách sboru dobrovolných hasičů ve správním obvodu obce s rozšířenou působností určených a cvičených pro ochranu obyvatelstva
  - aktualizace dílčích plánů, které jsou součástí krizového plánu obce s rozšířenou působností (např. povodňový plán, výpis z dílčího plánu obrany Zlínského kraje pro ORP Uherské Hradiště, plán evakuace obyvatel, nouzové zásobování vodou, nouzové náhradní ubytování, apod.)
  - připravenost vybraných obcí v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností na řešení krizových situací a mimořádných událostí (jedná se o obce, na jejichž území se nachází důležité zdroje rizik – zimní stadiony, zdroje možných průmyslových havárií, apod.)
  - realizace státní pomoci při obnově území postiženého živelní pohromou
  - účast obce s rozšířenou působností na informování a „vzdělávání“ občanů za účelem zvýšení jejich připravenosti na zvládání mimořádných událostí a krizových situací
- [16]

11 POVODŇOVÁ KOMISE MĚSTA UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Rada města Uherské Hradiště zřizuje povodňovou komisi města (dále MPK). Jak je již uvedeno výše, předsedou je starosta města, který jmenuje další členy komise z řad členů zastupitelstva města a z právnických a fyzických osob, které jsou k tomu způsobilé. Stanoviště povodňové komise je na Městském úřadě Uherské Hradiště. Je podřízena povodňové komisi obce s rozšířenou působností. Jejím základním úkolem je dohled nad plněním preventivních protipovodňových opatření a v případě povodně organizace zabezpečovacích a záchranných prací.

Předseda MPK zabezpečuje vlastní hláskou povodňovou službu v součinnosti se členy povodňové komise města Uherské Hradiště a HZS ÚO Uherské Hradiště. Prvořadým úkolem hláskové služby je zabezpečit předávání výstražných a varovných informací obyvatelstvu, okolním povodňovým komisím a nadřízeným povodňovým orgánům. Hlásková služba vyhledává prostřednictvím určených prostředků, kterými jsou siréna, rozhlas, megafony, vývěsky, rádio, II. a III. stupeň povodňové aktivity.

V rámci provádění záchranných prací povodňová komise zabezpečuje pracovní síly a věcné prostředky, které jsou důležité k zabezpečení náhradních funkcí v území. Náhradní funkce zahrnuje zásobování pitnou vodou, potravinami nebo mobilními prostředky protipovodňové ochrany. Dále zabezpečuje osobní a věcnou pomoc od orgánů, právnických nebo fyzických osob disponující např. potřebnou technikou, pokud jsou ohroženy zdraví a životy osob, zabezpečuje evakuaci, dočasné ubytování a stravování evakuovaných občanů a jejich návrat. V případě nutnosti řídí evakuaci osob předseda nebo pověřený člen povodňové komise města Uherské Hradiště. [24]

12 POVODŇOVÁ KOMISE OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Povodňová komise ORP Uherské Hradiště má celkem 13 členů. Složení komise je uvedeno výše v článku objasňující roli starosty. Tento povodňový orgán je podřízen povodňovému orgánu Zlínského kraje a současně je nadřízeným orgánem povodňového orgánu obce. Působnost této komise je limitována svým územním obvodem, který zahrnuje 48 obcí a vodní tok řeky Moravy, Olšavy, Dlouhé řeky, Březnice a Okluky ve svém správním obvodu.

Povodňová komise organizuje výcvik a odborná školení pro pracovníky povodňových orgánů obcí a účastníků před povodněmi. V případě průběhu povodně a dalších nebezpečí informuje povodňové orgány sousedních obcí s ORP, Český hydrometeorologický ústav, Hasičský záchranný sbor České republiky a správce povodí: Povodí Moravy s.p., Brno, Závod Střední Morava Uherské Hradiště; Lesy ČR, Správa toků Brno a Vsetín; Zemědělská vodohospodářská správa Brno, územní pracoviště Uherské Hradiště, Hodonín a Zlín; město Uherské Hradiště. Při povodních spolupracuje s povodňovými orgány obcí při zajištění zdravotnické a hygienické péče, zabezpečuje náhradní zásobování, dopravu nebo další povodní narušené funkce ve svém území. Komise je povodňovým orgánem pro správní obvod obce s rozšířenou v době povodně, tj. v době II. a III. stupně povodňové aktivity a pracuje jen do doby vyhlášení stavu nebezpečí nebo nouzového stavu na svém území. Poté veškeré povinnosti a oprávnění přecházejí na orgán krizového řízení správního obvodu obce s rozšířenou působností Uherské Hradiště, a to na krizový štáb.

Mezi související povodňové komise patří Povodňová komise Města Staré Město (Morava, Bařův kanál), Povodňová komise Města Kunovice (Olšava), Povodňová komise Obce Kněžpole (Mistřícký potok, Březnice, Burava), Povodňová komise Obce Popovice (Olšovec, Olšava), Povodňová komise Obce Podolí (Olšava), Povodňová komise MěÚ Uherské Hradiště a Povodňová komise Zlínského kraje. [24]

13 POVODŇOVÝ PLÁN

Město Uherské Hradiště má pro řízení povodňové ochrany města vypracován povodňový plán Města Uherské Hradiště. Je základním podkladem pro rozhodování městské povodňové komise a základním dokumentem pro řízení povodňové ochrany města Uherské Hradiště. Je rozdělen na část věcnou, organizační a grafickou. [24]

13.1 Věcná část

Charakterizuje ohrožené objekty na tocích a v inundačním území, přičemž ohrožení vychází ze stanovených záplavových území zpracovaných Povodím Moravy, s.p. Brno a dále uvádí druh a rozsah ohrožení a seznam hlásných profilů A a C.

Obsahuje opatření k ochraně před povodněmi, což zahrnuje přípravná opatření související s povodňovým plánem. Těmito opatřeními se rozumí povodňové prohlídky kritických míst a ohrožených úseků a případné nedostatky se hlásí předsedovi povodňové komise. Dalším prostředkem je předpovědní povodňová služba, která informuje povodňové orgány o vzniku, příchodu a dalším nebezpečném vývoji povodně dle srážek a vodních stavů a průtocích ve vybraných profilech.

Za hrozící povodňové situace uvádí výčet činností starosty města, jakožto předsedy povodňové komise, kterými jsou:

- při dosažení limitu pro II. stupeň povodňové aktivity svolává předseda nebo pověřený člen povodňové komise povodňovou komisi města
- na základě určení starosty města vyhlášení jednotlivých stupňů povodňové aktivity zajišťuje hlásná služba MěÚ Uherské Hradiště
- při vyhlášení II. a III. stupně povodňové aktivity provede předseda MPK ohlášení tohoto stavu rovněž povodňové komisi ORP Uherské Hradiště
- předseda povodňové komise prostřednictvím hlásné služby MěÚ po pominutí nebezpečí odvolává jednotlivé stupně povodňové aktivity a jejich odvolání se zapisuje do povodňové knihy [24]

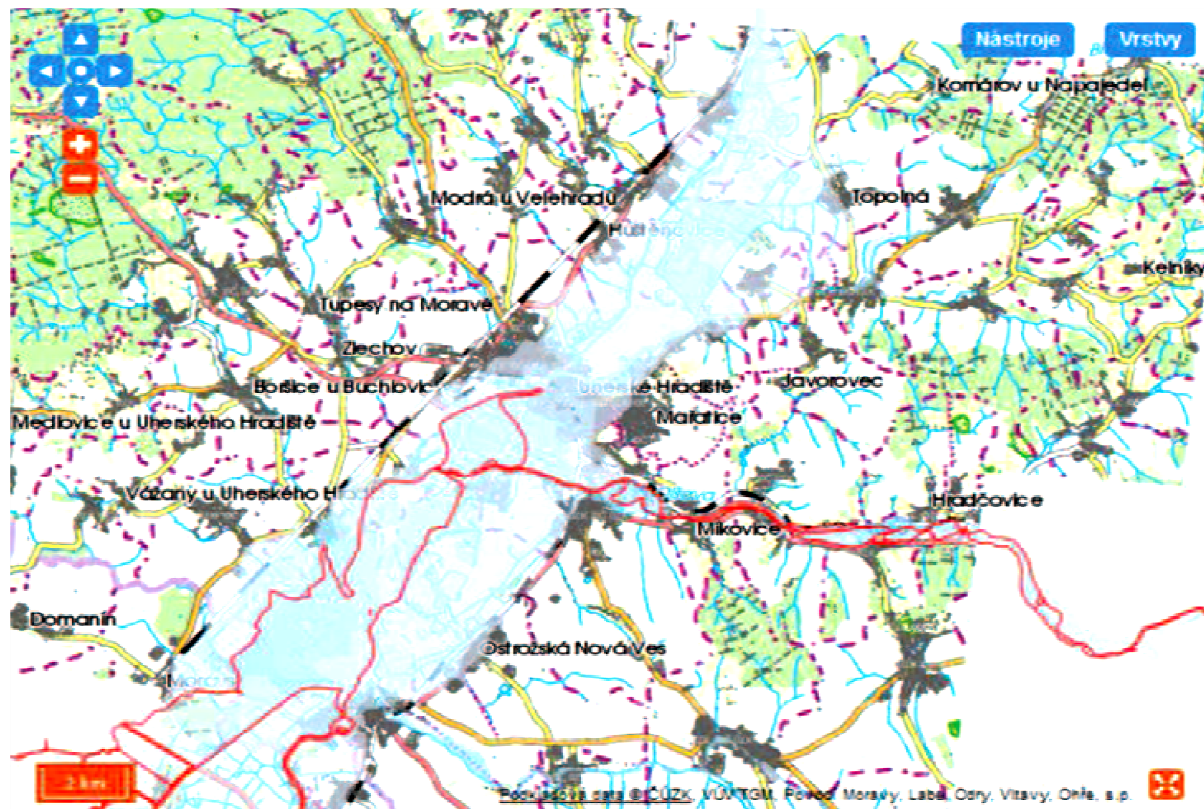
13.2 Organizační část

Pojednává o hlásné povodňové službě, kterou zabezpečuje starosta jako předseda povodňové komise v součinnosti s ostatními členy a s Hasičským záchranným sborem. Povinností hlásné služby je zabezpečit předávání výstražných a varovných informací obyvatelstvu, okolním povodňovým komisím a nadřízeným povodňovým orgánům. Pomocí určených prostředků jako je siréna, rozhlas, megafony, vývěsky a rádio vyhláší II. a III. stupeň povodňové aktivity, které po pominutí nebezpečí a na signál předsedy povodňové komise odvolává.

Dále obsahuje organizaci dopravy za povodně s uvedením objízdných tras a dopravních omezení na území města, způsob zabezpečení záchranných a zabezpečovacích prostředků a zabezpečení evakuace. [24]

13.3 Grafická část

Tato část obsahuje mapy povodňového plánu, územního plánu Uherského Hradiště a okolních obcí. Na těchto mapách jsou zakresleny zpravidla záplavová území, evakuační trasy a místa soustředění, informační místa nebo hlásné profily (obr.5).[24]

Obr. 5. Mapa povodňového plánu [24]

14 POVODNĚ 2010

V roce 2010 zasáhly Českou republiku povodně vícekrát. Nejdříve v květnu a v červnu na Moravě a v srpnu téhož roku na severu Čech. V průběhu května zasáhly vydatné deště především Beskydy a oblast Hostýnsko-Vsetínských vrchů. Nejvyšší denní srážkové úhrny, které zřejmě byly určující pro průběh povodní, byly zaznamenány ve dnech od 16. května 2010 do 17. května 2010. Celkové úhrny za uplynulých 6 dní byly na některých lokalitách severní Moravy a Slezska 360 mm až 390 mm. Tyto srážky zapříčinily vysoké nasycení půdy zejména na severovýchodě České republiky, a tím se minimalizovala schopnost půdy zadržet další srážky a urychlil odtok.

Druhá významná srážková epizoda se vyskytla ve dnech od 1. června do 3. června 2010 především na povodích přítoků Moravy pod soutokem s Bečvou. Vzhledem k nasycenosti území byly na dolním toku Moravy znovu překročeny hodnoty 20letých průtoků a dravější průběh povodně na levostranných přítocích Moravy – Dřevnice, Olšava, Velička způsobil dosažení celkově větších hodnot kulminačních průtoků. [16]

14.1 Povodně 17. 5. 2010 – 20. 5. 2010

Z hlediska meteorologické situace se jednalo o podobnou situaci, která se podílela i na vzniku velkých povodní v letech 1997 nebo 2002. Srážky se na severovýchodě ČR vyskytovaly již v uplynulých týdnech před povodní, což způsobilo nadnormální míru nasycení půdy. Hlavní srážková činnost započala v sobotu 15. května 2010. Od sobotního do nedělního rána přitom napadlo až 180 mm srážek za 24 hodin, do pondělního rána pak spadlo dalších až 110 mm za 24 hodin. Poté intenzita srážek významně poklesla, takže během pondělního rána a dopoledne došlo na menších a horních tocích ke kulminaci a k pozvolným poklesům. Trvalý vzestup naopak pokračoval na dolních tocích v souvislosti s odtokem z horních částí povodí.

V údolí Bečvy došlo k řadě rozlivů, opět byla zaplavenou obec Troubky. V důsledku těchto rozlivů došlo ke zploštění a zpomalení povodňové vlny. [16]

14.1.1 Dosažení stupňů povodňové aktivity

Hlásný profil kategorie A ve Spytihněvi je stěžejním hlásným profilem pro účely varování obyvatelstva před povodněmi i aktivity povodňové komise města. Tento hlásný profil je vzdálen od katastru města Uherské Hradiště 22 vodních kilometrů a postupová rychlost a

doběhová doba povodňové vlny po řece Moravě je 2,5 až 3,5 hodiny, čímž je dána dostatečná doba pro aktivaci povodňové komise města a varování obyvatelstva před povodní. Samozřejmě je potřeba brát na zřetel také další přítoky, které se vlévají do Moravy mezi hlásným profilem a katastrem města. [24]

Podle stavu hladiny v tomto hlásném profilu byly vyhlášovány jednotlivé stupně povodňové aktivity (dále SPA) na území ORP Uherské Hradiště (tab. 2).

Tab. 2. Stav hladiny a SPA na hlásném profilu A-Spytihněv květen 2010 [16]

Časový údaj	Popis situace
16.5.2010, 23:00 hod	vyhlášení I. SPA- výše hladiny 412 c, průtok 312,8 m ³ /s
17.5.2010, 5:00 hod	vyhlášení II. SPA - výše hladiny 506 cm, průtok 424,4 m ³ /s
17.5.2010, 14:00hod	vyhlášení III.SPA- výše hladiny 600 cm, průtok 563 m ³ /s
19.5.2010, 11:00 hod	kulminace toku na 664 cm, průtok 688,8 m³/s
20.5.2010, 5:00 hod	pokles na II. SPA, výše hladiny 593 cm
20.5.2010, 14:00 hod	pokles na I. SPA, výše hladiny 489 cm

Povodňový průtok se udržel v korytě Moravy s dostatečnou rezervou (cca 1 metr). K rozlivům z řeky Moravy došlo pouze do lesních zátopových území v Kněžpolském lese a v lese Zápověď a na pravém břehu pod Salaškou v katastrálním území Staré Město (Štěpnice – mimo zástavbu) a na pravém břehu Moravy pod novým mostem silnice I/50 směrem ke Zlechovskému potoku na zemědělské pozemky díky nefunkčnímu stavítku.

Voda z platebního (Bařova) kanálu částečně zaplavila Staroměstské louky. Ve čtvrti Jarošov došlo k menšímu rozlivu Jarošovského potoka do průmyslové zóny. Voda zde byla odlehčována na zemědělské pozemky a čerpána dobrovolnými hasiči do koryta Moravy. [16]

14.1.2 Činnost povodňových orgánů

Povodňová komise ORP Uherské Hradiště zasedala jednou při nástupu povodně dne 17. 5. 2010 v 8:00 hodin. Byly vyrozuměny ostatní povodňové orgány dle evidenčních listů hlásných profilů – správci vodních toků a obce. Dále byla zjištěna situace v zásobování obyvatelstva pitnou vodou a odkanalizování.

Krizový štáb města zahájil činnost po vyhlášení III. SPA. První zasedání se konalo dne 17. 5. 2010 v 15:00 hodin. Celkem bylo uskutečněno 10 zasedání krizového štábu. Jeho činnost byla ukončena po poklesu hladiny v řece Moravě na II. SPA dne 20. 5. 2010.

Poté pokračovala v činnosti povodňová komise – společné zasedání PK ORP a města se konalo 20. 5. 2010 v 15.00 hod po poklesu hladiny na I. SPA. Byl řešen odtok vody ze Staroměstských luk. [16]

14.1.3 Činnost krizového štábu

Starosta města, jakožto vedoucí krizového štábu, na základě vyhlášení III. SPA na řece Moravě dne 17. 5. 2010 v 14:00 hodin a vzhledem ke skutečnosti, že se dal předpokládat další vzestup hladiny řeky, svolal Krizový štáb města Uherské Hradiště (dále KŠ). Úvodní zasedání se konalo dne 17. 5. 2010 v 15:00 hodin.

Další zasedání krizového štábu probíhalo vzhledem k neustále se měnící situaci na řece Moravě následovně:

- dne 17. 5. 2010 v 15:00 hodin
- dne 17. 5. 2010 ve 20:00 hodin
- dne 18. 5. 2010 v 8:00 hodin
- dne 18. 5. 2010 v 19:00 hodin
- dne 19. 5. 2010 ve 4:30 hodin
- dne 19. 5. 2010 v 9:00 hodin
- dne 19. 5. 2010 v 13:00 hodin
- dne 19. 5. 2010 v 19:00 hodin,
- dne 20. 5. 2010 v 9:00 hodin
- dne 21. 5. 2010 v 8:00 hodin

Další svolání krizového štábu se mělo uskutečnit na pokyn vedoucího krizového štábu pouze v případě dalšího povodňového ohrožení.

V rámci zasedání krizového štábu byly řešeny mimo jiné další následující body:

- aktuální hydrologická a meteorologická situace

- způsoby podávání informací občanům, a to jak prostřednictvím regionálního rádia, tak prostřednictvím letáků s obecnými informacemi o přípravě k evakuaci (evakuační zavazadlo, vyklizení přízemních prostor ohrožených domů, atd.), dále rozdáváním letáků s aktuálními informacemi vydávanými po každém zasedání KŠ a zveřejňováním informací na internetových stránkách města
- stavy plnění povodňových pytlů
- příprava protipovodňových stěn
- vyhodnocování nepřetržitého monitoringu břehů řeky Moravy hlídkami Městské policie a Policie ČR
- zaplavení vodou z kanalizace v areálu firmy nacházející se v průmyslové zóně v Jarošově a její další monitorování a odčerpávání vody
- průběžně informování o stavu jezu v Nedakonicích
- rozlivy v Kněžpolském lese
- v případě evakuace nemocnice v Uherském Hradišti zajištění pohotovostních zdravotnických lůžek pro nepohyblivé pacienty
- operativní přijímání řady opatření a rozhodnutí o nasazení složek integrovaného záchranného systému i městské policie a hmotných rezerv do ohrožených nebo postižených oblastí
- koordinování pomoci dobrovolníků a humanitárních organizací
- shromažďování informací a koordinování pomoci obcím ve správním obvodu v rámci obce s rozšířenou působností [16]

14.2 Povodně 2. 6. 2010 - 5. 6. 2010

Příčinou povodní byla opět tlaková níže nad východní Evropou. Největší srážkové úhrny byly naměřeny v oblasti Beskyd a Bílých Karpat (vodní dílo Bystřička – 53 mm/24 hod, vodní dílo Luhačovice - 50 mm/24 hod, vodní dílo Koryčany – 40 mm/24 hod). I když tyto vydatné srážky zasáhly zalesněné a zatravněné území, přesto došlo s ohledem na nasycenost území vodou k okamžitému povrchovému odtoku a prudkému nárůstu hladin na vodních tocích, především na Dřevnici a Olšavě, ale i na Bečvách a na Moravě. V Jeseníkách byly naštěstí srážky minimální.

V důsledku extrémních srážek v povodích levostranných přítoků Moravy (Bečvy, Dřevnice, Olšava) došlo k rychlému vzestupu hladin menších toků a k rychlému překročení III. SPA.

Olšava kulminovala dne 2. 6.2010 v 12.00 hodin při stavu 534 cm a průtoku 148 m³/s, což byl třetí nejvyšší zaznamenaný vodní stav v tomto profilu.[16]

14.2.1 Dosažení stupňů povodňové aktivity

Stupně povodňové aktivity na území ORP Uherské Hradiště byly vyhlášovány podle stavu hladiny v hlásných profilech kategorie A ve Spytihněvi na řece Moravě a v Uherském Brodě na řece Olšavě (tab. 3, 4). [16]

Tab. 3. Stav hladiny a SPA na hlásném profilu A-Spytihněv červen 2010 [16]

Časový údaj	Popis situace
1. 6. 2010, 21:00 hod	vyhlášení I. SPA – výše hladiny 401 cm, průtok cca 290 m ³ /s
2. 6. 2010, 6:00 hod	vyhlášení II. SPA – výše hladiny 515 cm, průtok cca 438 m ³ /s
2. 6. 2010, 9:00 hod	vyhlášení III. SPA – výše hladiny 605 cm, průtok cca 573 m ³ /s
2. 6. 2010, 16.00 hod	kulminace toku na 668 cm, průtok 698 m³/s
4. 6. 2010, 5:00 hod	pokles na II. SPA - výše hladiny 596 cm, průtok 556,4 m ³ /s
5. 6. 2010, 17:00 hod	pokles na I. SPA - výše hladiny 493 cm, průtok 407 m ³ /s

Tab. 4. Stav hladiny a SPA na hlásném profilu A-Uherský Brod [16]

Časový údaj	Popis situace
1. 6. 2010. 19:00 hod	vyhlášení I. SPA – výše hladiny 273 cm, průtok cca 35 m ³ /s
2. 6. 2010, 3:00 hod	vyhlášení II. SPA – výše hladiny 410 cm, průtok cca 85 m ³ /s
2. 6. 2010, 6:00 hod	vyhlášení III. SPA – výše hladiny 510 cm, průtok cca 135 m ³ /s
2. 6. 2010, 12.00 hod	kulminace na 534 cm, průtok 148 m³/s
2. 6. 2010, 15:00 hod	pokles na II. SPA - výše hladiny 474 cm, průtok 116 m ³ /s
2. 6. 2010, 19:00 hod	pokles na I. SPA - výše hladiny 386 cm, průtok 76 m ³ /s

K menším rozlivům vody docházelo již v Uherském Brodě na řece Olšavě a pak dále po toku v Drslavicích, Hradčovicích a Podolí. K největším rozlivům však došlo v Kunovicích, kde na okraji zástavby přetekla levobřežní i pravobřežní hráz a voda zaplavila zahrady a na levém břehu i domy. Nejvíce postižená byla lokalita Karmak (obr. 6). [16]

Obr. 6. Kunovice při povodních v roce 2010. [16]

K problémům došlo i na některých menších tocích. Na Buravě v Topolné došlo k zaplavení štěrkoviště a zemědělských pozemků na levém břehu směrem k zástavbě obce. Ohrožen byl areál soukromé firmy a jedna ulice rodinných domů. Jarošovský potok se po uzavření stavítka na ústí do Moravy vyléval na zemědělské pozemky na pravém břehu a částečně (průsakem hrázky) i do areálu bývalé farmy (průmyslová zóna) v Jarošově. Na plavebním (Baťově) kanále, do kterého se vlévá Jalubský a Huštěnovský potok, se voda vylila na levý břeh na zemědělské pozemky v k.ú. Staré Město. [16]

Kulminace na řece Moravě měla v důsledku vydatných průtoků v Olšavě a Dřevnici a v důsledku rozložení srážek nestandardní (opačný) průběh: ve Spytihněvi došlo ke kulminaci 2. 6. 2010 v 16 hodin (668 cm, 698 m³/s), v Kroměříži 3. 6. 2010 v 1 hodinu a v Olomouci 4. 6. 2010 v 1 hodinu. [16]

14.2.2 Činnost povodňových orgánů

Povodňová komise ORP Uherské Hradiště zasedala společně s povodňovou komisí Města Uherské Hradiště jednou při nástupu povodně dne 2. 6. 2010 v 8.00 hodin. Ostatní povodňové orgány byly vyrozuměny dle evidenčních listů hlášených profilů. Dále byla zjištěna situace v zásobování obyvatelstva pitnou vodou a odkanalizování a byli kontaktováni správci toků.

Po vyhlášení III. SPA zahájil činnost krizový štáb města. První zasedání se konalo dne 2. 6. 2010 v 14:00 hodin. Z důvodu vyhlášení stavu nebezpečí hejtmanem Zlínského kraje pokračoval krizový štáb v činnosti i po ukončení povodňového stavu. Po poklesu hladiny na I. SPA i na řece Moravě proběhlo opět společné zasedání povodňové komise ORP a povodňové komise města dne 7. 6. 2010 v 8:00 hodin, na kterém byla činnost obou povodňových komisí ukončena. [16]

14.2.3 Činnost krizového štábu

Tentokrát byla situace na vodních tocích zcela odlišná. Nejprve byl dne 2. 6. 2010 v 6:00 hodin na řece Olšavě na měřicí stanici Uherský Brod vyhlášen III. stupeň povodňové aktivity a až poté ve stejný den o tři hodiny později na řece Moravě (měřicí stanice Spytihněv).

Vzhledem k předpokladu dalšího vzestupu hladiny, rozhodl vedoucí krizového štábu - starosta města svolat Krizový štáb města Uherské Hradiště. Úvodní zasedání krizového štábu se konalo dne 2. 6. 2010 ve 14:00 hodin v budově MěÚ Uherské Hradiště.

Protože se situace na vodních tocích neustále měnila, probíhaly ještě další zasedání krizového štábu a to následovně:

- dne 2. 6. 2010 v 14:00 hodin
- dne 2. 6. 2010 v 17:00 hodin
- dne 2. 6. 2010 v 20:15 hodin
- dne 3. 6. 2010 v 7:15 hodin
- dne 3. 6. 2010 v 11:00 hodin
- dne 3. 6. 2010 v 17:00 hodin
- dne 4. 6. 2010 v 8:15 hodin

V rámci zasedání krizového štábu byly řešeny podobné body jako při povodních v květnu 2010, přičemž pozornost byla zaměřena na situaci na řece Olšavě a na nejvíce postižené Kunovice, kde docházelo k přelivům na Olšavě a k následnému zaplavení obydlých území. Bylo evakuováno několik občanů ze zatopených domů, městem Kunovice byla vyžádána po krizovém štábu psychologická pomoc, která byla poskytnuta s využitím humanitární organizace Adra. Na jednání byla řešena aktuální informace o plynulosti dopravy a vyhodnocování prováděných hlídek, které měly zamezit rabování a byly vykonávány ve

spolupráci s Policií ČR. Ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem Zlínského kraje byly přes krajské operační a informační středisko (dále KOPIS) vyžádány další síly a prostředky z okolních okresů a krajů potřebné k odčerpávání vody a k následným likvidačním pracím. Krizový štáb také přijal požadavek od postižených obyvatel na rozbory pitné vody a čištění studní. [16]

14.3 Povodňové škody

Správci vodních toků vyčíslily povodňové škody na svých objektech a tocích na území ORP Uherské Hradiště, které v součtu za obě povodně v květnu a v červnu 2010 činily v souhrnu 37 637 tis. Kč. Jednalo se především o sanaci nátrží v korytech vodních toků, opravy ochranných hrází, opravy opevnění nebo technologií na objektech, sanaci průsaků hrází a odstraňování sedimentů. [16]

14.4 Přijatá opatření

Povodňový orgán, v tomto případě povodňová komise ORP, vyhotovil závěrečné zprávy o povodni, v rámci nichž vyloučily technická, stavební a organizační opatření, které měly za úkol v případě budoucích podobných situací zabránit škodám na majetku, na zdraví a životě obyvatel.

Pro ochranu vodního zdroje Ostrožská Nová Ves (přetrvává z roku 2006):

1. Realizace zpevněné komunikace podél zrekonstruované hráze Bobrovce a dále podél hráze Moravy směrem do Uherského Ostrohu. Komunikace by měla být provedena na násypu tak, aby zároveň zajišťovala dostatečné přitížení vzdušné paty hráze a aby byl zajištěn příjezd k hrázi i v deštivém počasí.
2. Rekonstrukce Kvačické hráze nad Uherským Ostrohem.

Pro ochranu zastavěných území:

1. Protipovodňová opatření Uherské Hradiště, Staré Město.
2. Projekčně zpracovat a realizovat protipovodňové opatření Kunovice.
3. Zabezpečit pravobřežní hráz Moravy nad jezem v Nedakonicích proti průsakům.

4. Obnovení systému odvodňovacích kanálů a stavítek na staroměstských loukách a v Rybárnách, které umožní rychlý otok vody z pozemků po povodni, pozornost je třeba věnovat terénním depresím bez možnosti přirozeného gravitačního odtoku.
5. Obnovení systému odvodňovacích kanálů v lese Zápověď.
6. Řešit otok vody z lokality Beščeně v Sadech.
7. Zabezpečení výustě z ČOV do Březnice proti zpětnému průniku vody do průmyslového areálu v Jarošově.
8. Zabezpečit dvě staré trubní výusti v Jarošově, kterým byly odváděny odpadní vody z 6 rodinných domů do koryta Moravy proti zpětnému natékání vody.
9. Zabezpečit (zrušit) starý odběrný objekt v pravobřežní hrázi Březnice v k.ú. Topolná.
10. Přesměrování odlehčení povodňových průtoků v toku Burava na pravý břeh do prostoru Kněžpolského lesa.
11. Realizovat opatření na kanalizační síti dle návrhu SVK, a.s.
12. Zpracovat studii protipovodňových opatření v povodí melioračního odpadu v Sadech s cílem zamezit zaplavování komunikace Sady – Vésky a ul. Na Jordálce.
13. Provést TBD na jezu v Nedakonicích v souvislosti s hlášenými průsaky vody na stavidlovém uzávěru.

Pro zlepšení činnosti povodňových orgánů:

1. Vyjasnění nadhodnocených, nereálných informací o průtocích v Moravě ze strany ČHMÚ a Povodí Moravy.
2. Osazení vodních značek na řece Moravě u silničního mostu.
3. Legislativně dořešit existenci mola v korytě Moravy ve stávajícím veslařském klubu u Moravního mostu a v novém veslařském areálu na konci ul. Moravníky. [16]

14.5 Vyhodnocení přijatých opatření

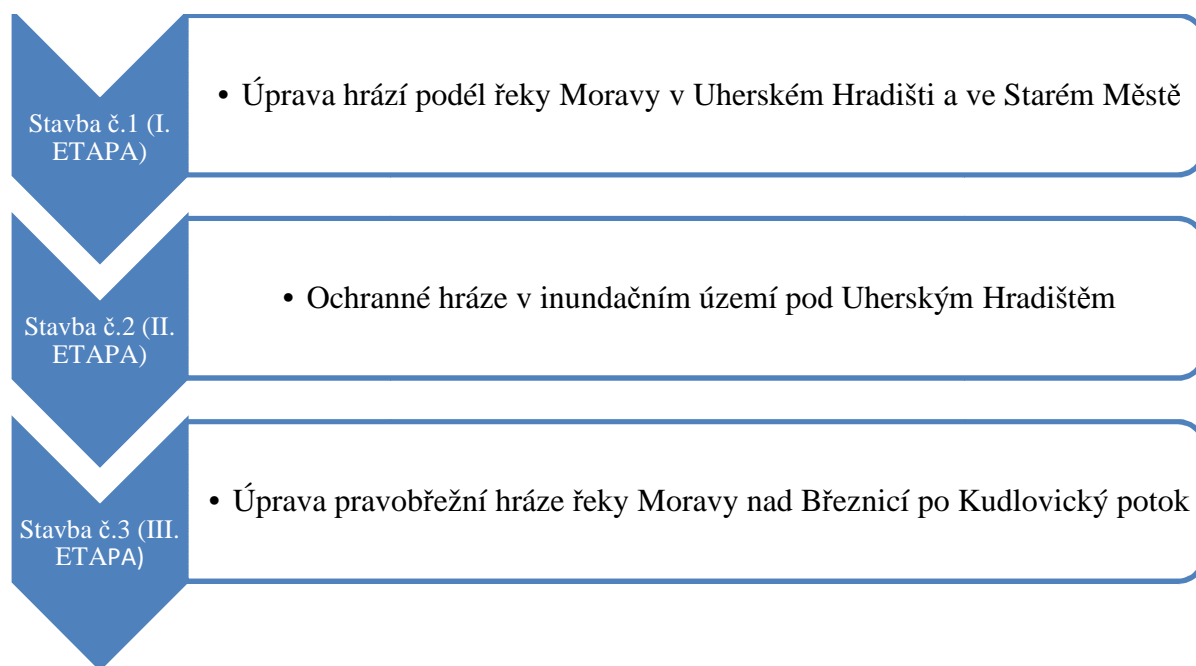
Ke konci roku 2013 dokončilo Povodí Moravy, s.p. stavbu „Morava, Uherské Hradiště, Staré Město – zvýšení kapacity koryta I. etapa“. Soubor zemních valů, zídek a obtoků zajistí Uherskému Hradišti a Starému Městu ochranu před vysokými průtoky na řece Moravě (obr. 7).

Obr. 7. Úprava hrází podél řeky Moravy – I. etapa [25]

Tato stavební akce přišla na 222 miliónů korun, přičemž 167 miliónů korun pokryla dotace Ministerstva zemědělství ČR. Město Uherské Hradiště se na celé investici podílelo 5% podílem, zejména majetkovými vklady potřebných pozemků. Stavebně byly upravovány od února 2013 oba břehy řeky Moravy a potoku Salaška vybudováním ochranné hráze a zdi, nebo obtok Baťova kanálu, včetně hradícího objektu. Součástí stavby je také soustava zemních valů například kolem Rybáren a betonových zdí, obdobných jako u přístavu na Moravním nábřeží.

Vybudování protipovodňové ochrany Uherského Hradiště a Starého Město je rozdělena celkem do 3 etap (obr. 8). [25]

Obr. 8. Jednotlivé etapy protipovodňové ochrany Uherského Hradiště a Starého Města[25]

Město Uherské Hradiště v roce 2013 zmodernizovalo a rozšířilo stávající varovný a vyrozumívací systém města o dalších 25 bezdrátových hlásičů. Tyto bezdrátové hlásiče byly instalovány v místní části Mařatice a lokalitě okolo ulice Maršála Malinovského. Nyní má město celkem 85 bezdrátových hlásičů a 8 elektronických sirén. Dále bylo zajištěno zálohování tohoto varovného systému a dalších důležitých elektronických systémů města záložním zdrojem energie. Varování obyvatel před hrozícím nebezpečím nebo jejich informování (o situaci při mimořádných událostech) prostřednictvím tohoto systému lze provést na pokyn starosty města nebo v naléhavých případech přímo z operačního střediska hasičského záchranného sboru. [26]

Město Uherské Hradiště začalo budovat Metropolitní komunikační síť města Uherské Hradiště (dále MAN-UH) ve spolupráci se Zlínským krajem a jeho projektem "Komunikační infrastruktura Zlínského kraje" (dále KIZK). V podstatě se jedná o rozlehlou počítačovou síť. Projekt má v plánu propojit prostřednictvím optických vláken krajské město s obcemi s rozšířenou působností. Prostřednictvím KIZK a MAN-UH budou následně na území města a na území obcí s rozšířenou působností propojeny dohledové a výstražné body krizového řízení v rámci projektu "Informační, výstražný a vyrozumívací systém Zlínského kraje" (dále IVVSZK). Integrovaný projekt IVVSZK je zaměřen na vybudování integrovaného systému pro podporu krizového řízení tvořeného sdílením lokálních informací (krizové štáby

jednotlivých ORP) potřebných pro krizové rozhodování v jednom systému, na modernizaci systémů varování a vyrozumívání ve všech 13 obcích s rozšířenou působností. Umožňuje sdílení potřebných krizových informací a vybudování komunikační infrastruktury propojující ORP se Zlínským krajem, krajskými nemocnicemi, s integrovaným záchranným systémem a s dalšími institucemi. Výsledkem bude zrychlení a zkvalitnění komunikace dotčených orgánů v rámci řešení krizových situací. [27]

14.6 Návrhy a doporučení

Situace v oblasti krizového řízení se od povodní, které proběhly v roce 1997, výrazně zlepšila. Legislativní opatření přijatá v závislosti na těchto povodních sjednocují činnost zasahujících složek a vymezují postupy orgánů obce. Z hlediska zajištění ochrany životů obyvatel a jejich majetku, a to nejenom při povodních, je potřeba zavedené postupy neustále zdokonalovat a modernizovat. Město Uherské Hradiště by mělo rozšířit poskytování aktuálních informací občanům, a to konkrétně zasíláním krizových SMS zpráv. Na základě těchto zpráv by byla radnice schopna varovat co nejdříve obyvatele města v krizových situacích, jako jsou povodně, ale také sněhové kalamity, větrné smrště nebo třeba výpadky elektřiny, přerušení dodávek plynu či neprůjezdné komunikace. Tato služba je již v mnoha obcích aktivní a bezplatná, čímž se stává atraktivní pro všechny věkové kategorie obyvatel.

V případě hrozby, nebo vzniku mimořádné události je obyvatelstvo varováno prostřednictvím signálu "Všeobecná výstraha". Pokud se jedná o elektronickou sirénu (tlakové reproduktory, nebo např. místní rozhlas zapojený do jednotného systému varování a vyrozumění), je tato všeobecná výstraha doplněná mluvenou informací o povaze nebezpečí (chemická havárie, přívalová vlna). V případě poskytnutí prvotních informací o blížícím se nebezpečí bych ponechala informování obyvatel celoplošně prostřednictvím elektronické sirény s případnou slovní informací. Upřesňující údaje týkající se konkrétní lokalizace ohrožených, nebo již zasažených území v rámci Uherského Hradiště, by měly být podány pouze na těchto místech, aby se zabránilo ohrožení další skupiny obyvatel, kteří s oblibou provozují tzv. povodňovou turistiku. Svým jednáním spočívajícím např. ve vstupu na břehy rozběsněného vodního toku, mohou ohrozit nejen své životy, ale i životy ostatních, především složek integrovaného záchranného systému.

V případě povodní, které mohou být způsobeny meteorologickými příčinami, jako jsou přirozené povodně vznikající v důsledku krátkých intenzivních, nebo naopak vydatných

trvalých srážek, jsou důležité rychlé a přesné údaje o stavu výšky hladiny vodních toků. Přesto je na menších, ale i některých významnějších tocích stále absence hladinoměřů. Příkladem je řeka Olšava, u které je hlásný profil v Uherském Brodě. Na úseku vodního toku mezi Uherským Brodem a Kunovicemi je však několik menších přítoků, které mohou zásadně ovlivnit výši hladiny řeky Olšavy v Kunovicích a v přilehlých lokalitách ve velmi krátkém časovém horizontu. Instalací čidla na řece Olšavě např. v Podolí by se dalo zabránit větším povodňovým škodám nejenom v Kunovicích, ale i v městské části Uherského Hradiště v Sadech.

Dalším negativem je i absence mostu přes řeku Moravu v městské části Jarošov. Při zaplavení ulice Sokolovská v městské části Mařatice, ulice Pivovarská od autobusové zastávky Jarošov-U Bagru až po fotbalové hřiště a dále od zastávky Jarošov-pivovar po odbočku k sídlišti Louky, je celá trasa od Uherského Hradiště neprůjezdná. Pro složky integrovaného záchranného systému, především zdravotnické záchranné služby, kdy je rozhodující každá minuta, by překlenutí řeky Moravy v městské části Jarošov znamenalo velkou časovou a určitě i finanční úsporu.

Velmi důležitou prevencí před povodněmi je provádění pravidelné údržby koryt vodních toků a jejich hrází, hlavně po jarním tání. Tato činnost je ale bohužel velmi limitována nedostatkem financí. Také zachování a údržba lužních lesů je pro přirozené rozlivy vodních toků, a tím i následné zmenšení povodňové vlny, velmi důležitá a měla by jí být věnována dostatečná pozornost.

ZÁVĚR

Povodně, které proběhly v roce 1997, byly důležitým mezníkem a vyvolaly širokou diskuzi týkající se ekologie, hydrometeorologie, a vodohospodářství v České republice. Předmětem zájmu se stala funkčnost jednotlivých systémů protipovodňové ochrany a legislativní rámec problematiky.

Z tohoto důvodu byl v roce 2000 schválen „krizový balíček“, který se skládá ze tří zákonů, důležitých pro koordinaci činnosti orgánů krizového řízení, od nevyšší úrovně až po tu nejnižší úroveň – obce, pro koordinaci činnosti složek integrovaného záchranného systému a pravomoci vlády, správních úřadů a orgánů územních samosprávných celků při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy.

V teoretické práci jsem se zaměřila v obecné rovině na činnost krizových orgánů obce a to jak v přípravě na krizové situace, tak při řešení těchto událostí, specifikovala povodňové orgány a základní dokument – povodňový plán, podle kterého se postupuje při ochraně před povodněmi.

V praktické práci jsem popsala úlohu orgánů města Uherské Hradiště, konkrétně základních orgánů města Uherské Hradiště, kterými jsou starosta města, rada města, zastupitelstvo města a městský úřad, při řešení úkolů týkající se jejich činnosti v rámci řešení povodňových situací. Následně jsem zdokumentovala konkrétní činnosti nejen základních, ale také ostatních orgánů města, jako jsou např. bezpečnostní rada města, povodňová komise, městská policie, při povodních, které zasáhly Uherské Hradiště v květnu a v červnu 2010.

Město Uherské Hradiště ohrozilo od roku 1997 několik povodní, které neměly naštěstí takový průběh jako ta v roce 1997. Každá povodeň je ve svém projevu jedinečným originálem, přičemž mechanismy vzniku u stejného druhu povodně mohou být velmi podobné, ale průběh v zasažené oblasti je již specifický. Pro zmírnění povodňových škod je důležité vzít si z každé povodňové situace poučení pro další možné ohrožení z důvodu, abychom si rozšířily zkušenosti a poznatky, jak se ještě lépe chránit před dalšími škodlivými účinky podobných událostí. Ale každá nová povodňová zkušenost dokazuje, že veškeré složky krizového řízení zvládají tyto situace čím dál lépe a budou moci v budoucnosti obstát i v jiných situacích než jsou povodně.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] VAISHAR, Antonín. *Krajina, lidé a povodně v povodí řeky Moravy*. Brno : REGIOPGRAPH, 2002. ISBN 80-86377-08-3
- [2] *Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění*
- [3] KONVIČKA, Miloslav a kolektiv. *Město a povodeň*. Brno : ERA, 2002. ISBN 80-86517-38-1
- [4] *Metodický pokyn odboru ochrany vod Ministerstva životního prostředí k zabezpečení hlásné a předpovědní povodňové služby*
- [5] MATES, Pavel. *Kapitoly z historie české veřejné správy v letech 1848-1989*. Praha : Vysoká škola ekonomická, 1996. ISBN 80-7079-846-7
- [6] *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění*
- [7] *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*. Praha : Svaz měst a obcí České republiky, 2010. ISBN 978-80-254-8660-3
- [8] *Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění*
- [9] *Narižení vlády č. 462/200 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)*
- [10] HORÁK, R., a další. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. Praha : Linde , 2004. ISBN 80-7201-471-4
- [11] *Zákon č. 239/2001 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, v platném znění*
- [12] *Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění*
- [13] REKTOŘÍK, Jaroslav. *Krizový management ve veřejné správě, teorie a praxe*. Praha : Ekopress, 2004. ISBN 80-86119-33-1
- [14] *Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění*
- [15] ČOUPEK, J., a další. *Uherské Hradiště královské město na řece Moravě*. Zlín: GRASPO CZ, 2007. ISBN 978-80-239-9873-3

[16] Interní materiály Městského úřadu Uherské Hradiště

Internetové zdroje:

- [17] Město Uherské Hradiště - Příloha Statutu komisí - náplně činností. [cit. 2014-04-14].
Dostupné z: <http://www.mesto-uh.cz/Folders/23845-1-Komise+rady+mesta.aspx>
- [18] Město Uherské Hradiště - Ročenka města Uherské Hradiště za rok 2010.
[cit. 2014-04-14]. Dostupné z: <http://www.mesto-uh.cz/Articles/45802-2-Rocenka+mesta+2010.aspx>
- [19] Město Uherské Hradiště - Usnesení 97. schůze Rady města 20.7.2010. [cit. 2014-04-14]. Dostupné z: <http://www.mesto-uh.cz/Folders/47509-1-Usneseni+za+rok+2010.aspx>
- [20] Město Uherské Hradiště - Jednací řád Zastupitelstva města Uherské Hradiště.
[Citace: 2014.03.27]. Dostupné z: <http://www.mesto-uh.cz/Articles/33726-502-Jednaci+rad+Zastupitelstva+mesta+Uherske+Hradiste.aspx>.
- [21] Město Uherské Hradiště - Organizační řád Městského úřadu Uherské Hradiště.
[cit. 2014-04-14]. Dostupné z: <http://www.mesto-uh.cz/Articles/111149-502-Organizacni+rad+Mestskeho+uradu+Uherske+Hradiste.aspx>
- [22] Město Uherské Hradiště - Struktura krizového řízení. [Citace: 2013-12-23]. Dostupné z: <http://www.mesto-uh.cz/Articles/5872-2-Struktura+krizoveho+rizeni.aspx>.
- [23] Město Uherské Hradiště - Městská policie po roce 1989. [cit. 2014-04-14]. Dostupné z: <http://www.mesto-uh.cz/Folders/19351-1-Mestske+policie+po+roce+1989.aspx>
- [24] Povodňový plán města.[cit. 2014-03-18].Dostupné z: <http://www.edpp.cz/dpp/uherske-hradiste>
- [25] Povodí Moravy a.s. - Výstavba protipovodňové ochrany Uherského Hradiště a Starého Města je u konce. [cit. 2014-04-18]. Dostupné z: <http://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/vystavba-protipovodnove-ochrany-uherskeho-hradiste-a-stareho-mesta-je-u-konce/>

- [26] Město Uherské Hradiště - Modernizace varovného a vyzumivacího systému. [cit. 2014-04-18]. Dostupné z: [http://www.mesto-uh.cz/Articles/110696-2- Modernizace + varovneho+a+vyrozumivaciho+systemu.aspx](http://www.mesto-uh.cz/Articles/110696-2-Modernizace+varovneho+a+vyrozumivaciho+systemu.aspx)
- [27] Město Uherské Hradiště - Další projekty realizované v rámci MAN-UH. [cit. 2014-04-5]. Dostupné z : <http://www.mesto-uh.cz/Articles/109056-2-Dalsi+projekty+ realizovane+v+ramci+MAN-UH.aspx>
- [28] Rozpočet obce. [cit. 2014-03-18]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/592005-uherske-hradiste?rok=2010#rok>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

MŽP	Ministerstvo životního prostředí
CPP ČHMÚ	Centrální předpovědní pracoviště Českého hydrometeorologického ústavu
RPP ČHMÚ	Regionální předpovědní pracoviště Českého hydrometeorologického ústavu
VHD POVODÍ	Vodohospodářský dispečink povodí
OPIS GŘ HZS	Operační a informační středisko Generálního ředitelství Hasičského záchr.sboru
KOPIS HZS	krajské operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ORP	obec s rozšířenou působností
IZS	Integrovaný záchranný systém
ČR	Česká republika
s.p.	státní podnik
a.s.	akciová společnost
MěÚ	Městský úřad
BR	Bezpečností rada
HZS ÚO	Hasičský záchranný sbor územní odbor
MPK	Městská povodňová komise
SPA	stupeň povodňové aktivity
PK ORP	Povodňová komise obce s rozšířenou působností
KŠ	Krizový štáb
KOPIS	Krajské operační a informační středisko
ČOV	čistírna odpadních vod
k.ú.	katastrální území
ul.	ulice
TBD	technicko-bezpečnostní dohled
MAN-UH	Metropolitní komunikační síť města Uherské Hradiště
KIZK	Komunikační infrastruktura Zlínského kraje
IVVSZK	Informační, výstražný a vyzumívací systém Zlínského kraje

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Přenos informace o průběhu povodně a vyhlášení SPA na úrovni obce [24].....	23
Obr. 2. Uherské Hradiště 1997	31
Obr. 3. Složení bezpečnostní rady města Uherské Hradiště [22].....	32
Obr. 4. Složení povodňové komise města Uherské Hradiště [22]	33
Obr. 5. Mapa povodňového plánu[24]	43
Obr. 6. Kunovice při povodních v roce 2010. [16]	49
Obr. 7. Úprava hrází podél řeky Moravy – I. etapa [25].....	53
Obr. 8. Jednotlivé etapy protipovodňové ochrany Uherského Hradiště a Starého Města[25]..	54

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Počet členů zastupitelstva obce v závislosti na počtu obyvatel [6].....	18
Tab. 2. Stav hladiny a SPA na hlásném profilu A-Spytihněv květen 2010 [16].....	45
Tab. 3. Stav hladiny a SPA na hlásném profilu A-Spytihněv červen 2010 [16].....	48
Tab. 4. Stav hladiny a SPA na hlásném profilu A-Uherský Brod [16]	48